SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 2 TERS.
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPRENPTA, 2.298

ANY X.-NUM. 2.922 — BARCELONA, DIMECRES 12 DE MARÇ DE 1913 — UN NÚMERO, 5 CENTIMS

Notes post-electorals

La desfeta dels republicans espanyols

A la xifra que ahir donàvem dels diputats republicans triomfants en els distints districtes espanyols, hem d'afegir-ne dos més, que apareixen en els resultats definitius. Són aquests un per Vitoria i un altre per Alameda, districte de la provincia de Màlaga. Arriben a deu els republicans victoriosos en tota Espanya, an els quals Catalunya sola n'afegeix quinze de l'Esquerra catalana i dos reformistes.

No, no acusàvem ahir, ni acusem avui als republicans espanyols per la seva desfeta, ni oposàvem els nostres quinze triomfadors de l'Esquerra als seus deu lamentables. No cercàvem una vanagloria vanjativa, sinó una reivindicació alliçonadora.

Un día i altre hem vingut sofrint les diatribes dels periòdics republicans de Madrid, sobre tot d'«El País» i «El Liberal», perquè «España Nueva» manté una plausible neutralitat i «El Radical» no el llegim, ni'ns interessa llegir-lo. Aquests atacs s'iniciaren amb la Solidaritat. Erem traidors, erem reaccionaris, erem aimadors de les hosts agòniques del carlisme. Donc bé, aquells republicans anatematitzats són els mateixos que ara ofereixen la seva gallarda exemplaritat an els que abans els injuriaven en nom d'una falsa fe republicana, perquè lo que animava les seves malediccions era aquell baix i fanàtic espanyolisme que havent perdut la batalla a Cuba i Filipines, vol seguir la mateixa política d'aixafament amb els autonomistes catalans.

Trencada la Solidaritat, no tant sols hem conservat les velles forces republicanes, sinó que les hem augmentades extraordinariament. Abans de la Solidaritat eren molt comptats els elements republicans en les diputacions catalanes, i en l'any actual tindrem diputacions, com la de Tarragona, ont els republicans constituiràn una minoría de deu, contra altres deu pertanyents a totes les fraccions monàrquiques. I això constituits nacionalment, autonòmicament, si aixís es vol. El partit republicà català no obeeix a altres organismes que als de Catalunya, redacta els seus manifests i documents en llengua catalana, perteneix a Catalunya, exclusivament, allunyat de tota organització espanyola, fòra de circumstancials concomitancies amb la Conjunció. La força és nostra exclusivament i ho és perquè brolla de la doble idealitat nacionalista i republicana, i no sofreix l'acció disolvent del republicanisme espanyol, subjecte a les ambicions i apassionaments dels seus caps i capets.

El nostre aillament neix d'una convicció nacionalista. Catalunya, nació, deu tenir els seus partits nacionals, propis, i els té, en el sentit conservador amb la Lliga, en el democràtic amb l'Esquerra catalana. Si no fos aixís, en aquest formidable bloc nostre s'hi haurien immiscuit esguerdant-lo, en Sol i Ortega amb la seva Unió, en Soriano amb el seu partit radical, els federals anacrònics i en Melquiades Alvarez amb el seu reformisme. Algú dirà que aquest darrer ja ho ha fet, mes no serà exacta l'objecció, car el reformisme s'ha limitat a canviar el nom dels eterns possibilistes de Reus i a disgregar de l'U. F. N. R. una reduida colla d'amics que's decidiren, amb molt bon acord, a ésser pocs i ben avinguts. Aquells vells plets republicans de revolució i legalisme, unitaris i federals, els hem resolt i sense queixes, dirigits per un Consell i les anyals assamblees, allunyats de les influencies madrilenyes, hem assolit aqueixa potencia que logra obtenir quinze diputats.

I és precís dir també, per dolorós que sigui, que la reacció monàrquica obeeix més a les culpes republicanes que no pas als esforços dels dinàstics. Arreu de Espanya una mateixa deshonrosa acusació ha caigut damunt dels republicans, però aqueixa acusació no ha pogut ésser llançada contra els republicans de l'Esquerra catalana. Una vegada, en un afer vital per a la ciutat, l'aplaçament de la reversió dels tramvies, varen ésser acusats uns quants regidors de no haver sabut defensar els interessos de la ciutat, i aquells regidors, en assamblea municipal, foren esborrats del nostre cens. Això no ho ha fet cap altre partit que'l nostre. I davant de la nostra puresa, davant d'aqueixos municipis admirables del Vendrell, de Figueres, de Valls, de La Bisbal, de Sant Feliu i de la catonìana ardidesa dels nostres germans de Reus, el triomf ha estat nostre.

Si en Lerroux hagués lograt dominar a Catalunya, extenent la seva influencia per totes les comarques republicanes, que s'han conservat fidels a Catalunya, avui les dretes triomfarien arreu i ho farien en nom de l'ordre, sí, però també de la ètica. A Catalunya — sàpiguen-t'ho «El País» i «El Liberal» — això no ha estat possible per nosaltres, exclusivament per nosaltres. La democracia espanyola que no ha tingut més que menyspreu i odi per a nosaltres, en aquests com en altres moments, ens deu l'haver salvat l'honor republicà.

I ara que segueixin les diatribes i les mofes de les plomes d'«El País» i d'«El Liberal», que aquest torni a repetir lo del día abans de les eleccions: «Als que segueixen an en Pere Corominas no se'ls pot votar més que per tontería o per a passar l'estona...»

Ho faràn, ja ho sabem. Quan en «El Liberal» s'escriu contra Catalunya i nosaltres, no hi cab la disjuntiva exposada. Amb la tontería en tenen prou.

La feina de "La Publicidad,,

Fa temps que «La Publicidad» les emprèn contra nosaltres. Els redactors del diari camaleònic parlen amb una inflada petulencia, donant a tort i a dret patents de republicanisme i de competencia política. Si no coneguessim l'historia del diari avui per avui reformista i les plomes que l'escriuen, ens podríen pendre en serio les exhortacions i les prèdiques amb que'ns surten els migrats escriptors melquiadistes.

Amb motiu de les eleccions provincials, el diari del carrer de Barbarà s'ha exacerbat en la seva manía de censurar-nos i de dogmatitzar sobre les coses de la política.

Mireu lo que escriu en el seu número d'ahir, dels nacionalistes:

«Alardean continuamente de su amor a Cataluña, al conjuro de cuyo nombre se enardecen con locura hasta cometer censurables imprudencias; pero por sus hechos, pudiera deducirse que este amor, más que en el corazón lo tienen en los labios, o bien que es un amor maleado por insanas y extrañas pasiones, porque si así no fuera, obrarían en forma más sensata, evitando el poner en ridículo la virilidad y la grandeza de la raza catalana.

Y esto no se consigue con su política egoista y mezquina, imbuída de ridículas petulancias; esto no se logra con sus más que ofensivas, grotescas fanfarronadas; esto se llega a obtener con una política generosamente expansiva, como cuadra a toda verdadera democracia y por el esfuerzo generoso de sus hijos para infundirle la esencia vital del progreso que hace fuertes y dignos a los pueblos.»

Posada a predicar republicanisme i a criticar polítiques agenes, «La Publicidad» resulta deliciosa. Ella tant lleugera i amiga de volubilitats, de tant dubtosa política republicana, defensora de regidors tramviaris i immorals, dedicada sempre a la meritíssima tasca d'entrebancar als altres republicans, com feren mentres estigueren dins l'U. F. N. R. i com han fet donant els seus cent vots als lerrouxistes, donant consells i senyalant defectes a les polítiques agenes, és lo últim que s'havía de veure.

No podem pendre en consideració aquests atacs ridícols del diari reformista. No s'ofenguín els escriptors publicitaris; però ja compendràn si desde «La Publicidad» i desde'l melquiadisme no poden parlar del republicanisme nostre ni fer disquisicions sobre la nostra política. No pot la nostra benevolencia arribar a concedir-los aquest dret. Defensant a regidors tramviaris els trobem més en carácter.

Però això no vol dir que renunciem a seguir anotant les admirables coses que gairebé diariament ens diu el confrare melquiadista. Podem pendre'ns-ho a la fresca; però no volem deixar de fer conèixer l'edificant feina d'aquest periòdic, que, parlant cada día d'unió dels republicans, ens dedica el seguit de grolleries que més amunt hem copiat.

La fera corrupia

Contra la carencia d'una virtut hi ha la discreció del silenci. D'aquesta discreció està mancat en absolut el senyor don Emilià Iglesias. Si fos lleig, presumiría de guapo; tenint una cara de poeta americà, deu creure's un Adonis. D'intel·ligencia mediocre, presumirà segurament de sotil. Si és fluix de voluntat, se sentirà un mestre d'energíes. No havent nascut per a gestes de guerra i de valor, s'entossudeix en representar un paper de revolucionari, que'ls seus propis amics deuen comentar alegrement.

El senyor Iglesias, perdudes les eleccions ens amenaça amb la revolució. «Lo que nos ha faltado de legalistas, habremos de suplirlo con fervor revolucionario». «Nos impondremos en las calles». Perquè firmarà aquestes coses el senyor Iglesias? Un moment revolucionari se va produir fa tres anys i ell que ara torna a demanar el soroll dels trets i l'enardiment de les barricades, va servir per a mofes que no respectaren l'angunia del senyor Iglesias, empresonat. En tres anys haurà adquirit aquell valor que ningú li vol reconèixer? Sabría ara anar a les barricades com un Delescluze o morir com un Baudin? Permaneixería en la presó amb el coratge d'un Blanqui? Creiem que no. El valor, segons digué un día el banquer senyor Lerroux, és una cosa fisiològica, que no s'adquireix i que per lo tant el senyor Iglesias no haurà adquirit desde l'any 1909 al 1913.

Deixi en pau la revolució, que és cosa santa. O al menys si escriu sobre ella, no hi posi la seva firma. Perquè la firma val lo que'l crèdit que representa i aixís com l'«organillero» que està tocant el «Ven y ven», en aquests moments, no pot posar la seva firma en cap document de crèdit en nom de la calderilla que porta a la butxaca, tampoc el senyor Iglesias pot avalar una crida revolucionaria en nom del seu cor, que deu esser tendre com una «muñeira».

Un mal enterat

Es «El Noticiero Universal» d'anit, a qui algú ha sorprés amb una mala informació. Diu que en una pròxima sessió del Consell de l'U. F. N. R. se presentarà una proposició per a que's condemni l'himne patriòtic «Els Segadors», perquè s'ha notat que allí ont no s'han cantat s'han guanyat les eleccions.

No hi ha res d'això. Els adictes a la U. F. N. R. han cantat i cantaràn en lo successiu «Els Segadors», que és el cant de Catalunya, com han cantat i cantaràn «La Marsellesa», que és el cant dels homes lliberals. Un i altre himne són estimats uns i altres perquè responen a dugues aspiracions del nostre cor de patriotes republicans i ningú s'atrevirà a proposar que s'anatematitzi a cap dels dos.

Al «Noticiero» l'han mal enterat i esperem que voldrà reconeixe-ho aixís.

Separatistes!

«El País», de Madrid, per a consolar-se de la derrota, escriu un article sense números — l'aritmètica electoral encara no l'hem exportada a Madrid, — però amb uns llògics raonaments, demostratius de que fatalment haviem de perdre. Aquest article porta aquest títol vigoritzador: «El triunfo de la Universidad y la victoria de Málaga».

El triomf del districte de l'Universitat consisteix senzillament en un diputat per minoría. El de Málaga ja és més important. Tres diputats per majoría. La sola majoría lograda a tota Espanya, fòra Catalunya.

«El País» no diu res de Catalunya. Per a «El País», quinze diputats de l'Esquerra i dos reformistes, no són, no signifiquen res. Catalunya no és Espanya, perquè'ls republicans que han triomfat no són radicals.

En l'article, després confessa «El País» que no sab res de Catalunya, que'l sorprèn la nova de que en Lerroux ha estat vençut pels nacionalistes. Per ventura els nacionalistes no són republicans? Potser sí que ho som, però no'ns vol considerar com a republicans espanyols. El separatisme, ja no comença a l'Ebre, sinó al Manzanares.

La victoria de Reus

Com saben nostres llegidors, la candidatura d'Unió Republicana i nacionalista, que lluitava en aquest districte contra'ls cacics possibilistes, ha obtingut un èxit complet, sorollós, superior a tots els optimismes.

Després d'una lluita titànica sostinguda pels nostres amics hem pogut arribar a veure cóm s'ensorrava per a sempre l'odiós cacicat possibilista que des de trenta anys endogalava aquella hermosa comarca del camp de Tarragona.

Els cacics, per a triomfar, se valgueren de totes les armes: no s'aturaren davant la coacció, la compra de vots, i tota mena de pressions repugnants i fins vils moltes d'elles. I com si encara això no fos prou per a treure triomfant el seu candidat que's diu republicà, pactaren vergonyosament amb els carlins, que encara, tenen alguna força en els pobles del districte.

Mes tot això no valgué. L'opinió sana, honrada, netament republicana de Reus i sa comarca, davant el prestigi de la candidatura nostra apoiada pel digne diputat a corts don Ramón Mayner i pel Foment Republicà Nacionalista, acudí a les urnes fent triomfar en elles per majoría considerable als nostres candidats i derrotant complidament a la oligarquía possibilista.

Sols el senyor Estivill, possibilista, pogué obtenir una minoría mercès a l'apoi dels carlins, puig de lo contrari, hauría sortit de molts vots el lerrouxista Baró. No'ls valgué el fer-se fer guarda d'honor per tota la gent de mal viure i per tot el rebuig de Reus.

Aquesta victoria, es el preludi de la total deslliurança de les comarques tarragonines i del complet sanejament del camp republicà. Ara venen eleccions municipals i en elles els nostres amics obtindràn totes les majories, imposant aixís en la cosa pública una administració pulcra i honrada, que prou ho anyoren els ciutadans de Reus; i una política rectament republicana que no vagi de bracet amb els ministres i que no doblegui mai l'espinada davant les testes coronades.

I per si això no fos prou, en les primeres eleccions generals que vinguin, la circumscripció de Tarragona-Reus-Falset, veurà elegits per majories dos diputats d'Unió republicana i nacionalista, acabant per sempre més amb les farses dels diputats negociants que posen l'acta al servei de les empreses poderoses.

D'aquí que la victoria dels nostres amics de Reus sigui més trascendental que lo que a primera vista sembli, puig Reus es la clau per a l'organització republicana de la provincia de Tarragona, organització sempre entorpida i destorbada pels apetits insans i les vanitats del possibilisme reusenc, al qual li sortía a compte el mantenir com a cantó independent la ciutat en que feien de les seves.

Sigui la victoria passada un estímul per a victories futures, i rebin nostres amics del districte de Reus, la més coral enhorabona pel seu triomf.

Un altre mal informat

L'orgue regionalista, després de declarar la victoria de l'U. F. N. R. en nombrosos districtes catalans, escriu aquestes paraules deplorables: «els candidats triomfants, que apenes són nacionalistes...»

Estàn molt mal informats els companys de «La Veu». Els candidats triomfants de l'U. F. N. R. són alhora nacionalistes i republicans — perfectament republicans i perfectament nacionalistes.

Si vol anar a examinar les seves antigues procedencies, li direm que casi tots els candidats elegits procedeixen o bé del vell partit federal — i de la millor branca del mateix — o bé del catalanisme. Entre'ls primers hi ha homes tant catalanitzants i patriotes com, per exemple, l'Irlas, en Martí Inglès i en Borrell de Reus. Entre'ls segons hi ha catalanistes de sempre, com en Josep Mestres, en Ramón Vidiella i en Josep Cabeceràn. Es que «La Veu» no sabía res d'aquests últims? En quant als candidats electes procedents de l'Unió Republicana, l'un és don Albert Bastardas, el ver i pregón catalanisme del qual tothom coneix.

Li agrairíem al confrare regionalista que rectifiqués el seu error. Els nostres candidats triomfants — com els derrotats — són bons nacionalistes, i ho són més i tot que molts homes de la Lliga, ont hi ha nacionalistes tant atenuats i descolorits com en Garriga i Massó, Milà i Camps, en Rius i Torres, el marquès d'Alella, en Bertràn i Musitu i tants i tants altres.

La Diputació gironina

La nova diputació provincial de Girona quedarà constituída en virtut del resultat de les darreres eleccions, de la manera següent:

Regionalistes: 6; senyors Riera, Montagut, Jordà, Sabater, Cabañas i Bofill.

Republicans: senyors Riu, Inglès, Irla, Folgado, Matas i Frígola; total, 6.

Conservadors: senyors Corominas, Puig i Carbó; 3.

Jaumistes: Srs. Vilahur, Bolós i Pons: 3 lliberals: senyors Xifra i Garriga: 2. Total: 20 diputats.

Robament d'una acta

Els caciquistes de Balaguer se n'han emportat aquesta vegada la palma en qüestió de tupinades i tota mena d'indignes procediments electorals.

Valent-se de tal procediment, aconseguiren treure a dos candidats, els senyors Sol i Novella, lliberals, però ara han coronat la seva obra, robant, aquesta es la paraula crúa, però exacta, l'actá que llegítimament, honradament, havía obtingut el candidat de l'U. F. N. R. senyor Verni.

La diferencia que apareixía entre'ls vots obtinguts pel senyor Verni i els aconseguits pel candidat que'l segueix, o sigui el conservador senyor Canela, era d'un centenar de vots. Però an els caciquistes els convenía fer sortir al senyor Canela, per a cumplir el pacte contret entre'ls cacics conservadors i lliberals que volen tornar a dominar la provincia de Lleida. I, oh miracle, els vots de majoría que portava el senyor Verni, se perderen anant cap al govern civil, ont donen per triomfant al súbdit den Maura, de Balaguer.

Suposem que'ls correligionaris de Balaguer, que tantes mostres d'energía tenen donades, no's deixaràn arrebaçar l'acta que vol pèndrels-hi el caciquisme lleidatà ajudat pel governador civil d'aquella provincia, que no sembla sinó que hi fou enviar pel senyor Romanones per a «fer» les eleccions.

La frívola gazetilla

Heroines per la bentat

Cap cervell ha imaginat epopeia més intensa i secular que la lluita de la dona contra la lletgesa. El galant calificatiu de sexe bell sempre se l'ha pres seriosament, la dòna. En tot temps i en tot país, el sexe feble ha esmerçat recòndites forces cercant beutat; sol o ajudat per incipients alquimies, tosques manipulacions i bàrbares tortures.

Seràn eternament famosos els peus inverossímils de les xines, els ulls pintats de les egipcies, la rossor incomparable de les caballeres venecianes.

Però, avui, eclipsen aquestes pretèrites victories les assolides en els moderns Instituts de Bellesa. Ja no's tracta d'aigües oxigenades, de depilatoris vulgars, de cremes barates que són en el tocador de tota minyona de servei. Un massatge sapientíssim aixampla un front massa estret i arrodoneix un angle violent. Una injecció de cera ben modelada torna grec el nas aguileny. Una corrent elèctrica lleva tot pel enlletgidor. En altres esferes les metamòrfosis són tant meravelloses com indiscretes per a dir.

I la part heroica d'aquesta lluita no està en el natural dolor que pateixen les que volen embellir-se. Està en el fet de que moltes devinguin malaltes per a tota la vida, de que moltes morin. Hi ha mestres en aquests Instituts que cobren sumes fabuloses, sense ciencia ni conciencia.

Això entristeix. La naixença de les dònes deuría reprodur eternament els mites antics. La dòna deuría néixer perfecta i armada de totes armes com la Pal·las o perfecta i núa com l'Afrodita.

KARL

De Política

Notes i comentaris

Nou periódic

Publiquem amb goig l'anunci de l'aparició'l vinent dissabte, d'un periódic mensual titulat «Esclat» quals redactors son ex-deixebles i deixebles d'Escoles Catalanes, i que'l dediquen an aquestes institucions de patriótica cultura.

El periódic constará de 16 pàgines, amb seccions de fons, versos, higiene, acudits, trenca-closques, etc., i el preu de suscripció és de 1 pesseta l'any o de 0'25 pessetes trimestre, poguent els qui vulguin contribuir-hi, donar llurs noms a l'administració, Passeig de Sant Joan, 85, tocant al carrer de Valencia.

Anants i vinents

Han marxat a Madrid els diputats a Corts senyors Josep Zulueta i Joaquim Salvatella.

Avui hi marxará també nostre amic estimadíssim don Pere Corominas.

De Madrid ha arribat a Barcelona el diputat senyor Comte de Gamazo.

A Barcelona va arribar-hi també ahir el treballador diputat per La Bisbal don Salvador Albert, parlant amb el qual ens expressá el gran entusiasme que hi ha entre'ls nostres correligionaris d'aquell districte per la gran victoria obtinguda pels mateixos en la lluita del diumenge.

Conferencia

L'alcalde de Torelló, don Francisco H. Vergés i Codinach, donará una conferencia el día 15 del corrent, a les tres de la tarde, en un dels salons de la Casa Ajuntament de Vic, desenrotllant el següent tema: «Administració municipal, secretaris d'Ajuntament, necessitat de llur actuació.»

Varies

La Joventut Catalanista d'aquesta ciutat, al mateix temps que ha organitzat un Aplec patriótic als boscos de La Salut, pel día 30 de aquest mes, ha organitzat també una secció Ciclista formada per joves de dita Joventut.

—Se diu que la Junta P. Tradicionalista tot seguit que's reuneixi pendrá mides enérgiques amb els que en la lluita electoral passada, s'indisciplinaren contra'ls acords de la mateixa.

—La comissió reorganitzadora del partit (?) liberal de Barcelona, ha enviat un telegrama al comte de Romanones felicitant-lo no sabem perqué, puix no ho hem acabat d'entendre de la copia del mateix que'ns han enviat.

—El senyor Guerra del Río, donará dissabte en el Centre Radical del Districte tercer una conferencia sobre les causes i consequències de la darrera derrota electoral dels lerrouxistes. Ens sembla que millor que'l senyor Guerra del Río, podrien explicar-ho els electors republicans que'ls han abandonat.

—Ahir sortí cap a Madrid, per assumptos polítics, segons sembla, el comte de Lavern.

—El president de la Diputació Provincial de Tarragona i diputat electe de Reus, senyor Estivill, está malalt d'una pulmonía que contragué trovant-se accidentalment a Barcelona. Li desitgem una rápida i completa cura.

—El vinent divendres, a les deu del vespre, visitarán l'«Ateneu Autonomista del Districte sisé» els diputats provincials electes, senyors Puig i Cadafalch, Verdaguer i Callís i Isamat.

Un document interessant

El Centre Autonomista de Dependents, dirigí dies passats als senyors don Raimond d'Abadal i don Joaquim Lluhí i Rissech, com a queles que son de les minories regionalista i federal nacionalista de l'Ajuntament, el següent comunicat que amb molt gust reproduim després de veure'l publicat també a «La Veu de Catalunya»:

«Honorable senyor:

Un irresistible impuls de la nostra conciencia i també la convicció de que cumplim un deure de ciutadenia, ens obliguen a expressar-vos, en aquests moments, l'afecte i la simpatía inquebrantables que, avui com ahir, tots nosaltres, tots els socis d'aquest Centre, sentim per vos i per vostres dignes companys de minoría.

Ja sabem que en la fortitut i en la noblesa dels vostres esperits sabríeu trobar resorts d'energía que us mantindrien serens en el compliment de la vostra feixuga tasca, mentres abaix, sots els vostres peus — únic lloc ont poden estar, — gent que no son poble, que son plebs, udolen mols infames descubridors, no més que de les seves mesquines ánimes. Però entenem que és precisament en aquests moments, quan els esperits nobles i honrats deuen acoblar-se a l'entorn de l'ultratjat, i és per aixo que nosaltres acudim al vostre costat, per a dir-vos que avui com ahir, creiem en vosaltres, perque sabem la rectitut de la vostra conciencia, l'amplitut del vostre saber, el vostre pregón amor a la Ciutat estimada.

No és altra, senyor, la finalitat d'aquestes pobres paraules nostres, que us preguem feu conéixer a vostres dignes companys.

Vulgueu-les rebre, doncs, com a expressió cordialment sentida de l'adhesió i simpatía dels socis del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria, en nom dels quals us desitgem llargs anys de vida pel bé de Catalunya i honra de Barcelona.

Barcelona, 5 de març de 1913. — El president, Josep Puig Esteve.—P. A. del C. D. —El secretari general, Rafel Pons.»

ENQUESTES I INTERVIUS

A les portes de Barcelona

PEDRALBES

Pòrtic

Podríem titular aquest article «Grandeses passades», però hem cregut més de justicia encapçalar-lo amb el sonor nom de Pedralbes.

Pedralbes! Nom que desvetlla records difumats en les boires de la Catalunya forta i rica dels nostres avis! Avui indrets de quietut i de pau, pau casi de les tombes.

Quin es el barceloní de dugues generacions passades, que no sàpiga de la barriada de sota Sant Pere Martre, totes les seves particularitats i totes les velles cases ont serviren els exquisits matons? Quin es el barceloní d'allavors que no hagi mullat els seus llabis amb la rica aigua de la «Font del Lleó», o be de la «Font de la Magnesia»?

Pregunte-ho als nostres avis, als pares, i veureu. Al menys un cop a la vida hauràn estat a la famosa barriada i tastat els seus llaminers matons, i begut de les seves aigües.

Però els barcelonins d'avui han oblidat gairebé del tot la pintoresca i monumental Pedralbes. S'han estimat més enfilarse dret a les serres, baixar a les valls de l'altre costat dels monts que envolten la ciutat, i dur la seva alegría i les seves festes paganes, entre mig dels pinars de Vallvidrera, Tibidabo, Rabassada, Sant Medí, Moncada, i més a la vora a Vallcarca, Carmel, Horta, Guinardó, San Josep, Parc Güell, Montjuic i cent altres llocs més, ont el tramvía els deixa cómodament i sense esforç.

Jo, amic d'endreçar un record pietós a tot lo que ha sigut, i que, despreciat dels homes, no es ja més que ombra de lo que fou ens encaminarem a la vella barriada, en pelegrinació mortificadora: mig hora de tramvía i deu minuts de caminar, amb un sol que feia mal als ulls, per més pena. Els barcelonins d'avui, els que no coneixen Pedralbes, que son alguns, agrahiràn probablement, que'ls conti qui-com de l'impressió rebuda i de lo que es i havía sigut Pedralbes. Els vells barcelonins no'ls sabrà mal que'ls remembri díes venturosos. Allà va, doncs:

La barriada

Pedralbes es una barriada de Sarrià, situada a l'extrem d'aquest poble, entre ell i la montanya de Sant Pere Martre, i a cinc kilòmetres de la nostra ciutat. Està situada a la falda mateixa del mont, en els primers estrebs de la montanya i arredossada an ella com està la temperatura es d'una suavitat amable.

El monestir, del qual se parlarà oportunament, guarda la barriada amb una mena de paternitat, i a l'entorn d'ell se despleguen unes quantes construccions, i més apartades, cases d'estiueig i torras.

Una carretera que va de Sarriá a Esplugues es la principal vía que travessa el barri, i per ella se va amb deu minuts, desde la Plaça de Sarrià fins les parets del monestir.

La temperatura, com hem dit, es suau. En els camps i jardins floreixen les flors més delicades, els admetllers i els presseguers, l'hermós arbre de les Hespèrides, brinda l'accidulat suc de la fruita d'or, i els llaurers alçen les seves branques odoroses.

El monestir

El monastir de Pedralbes, es conegut de moltes maneres, però poques persones el coneixen del tot. Hi há barcelonins que no més saben d'ell la seva torra que's veu des de Vallvidrera; alguns el coneixen de nom; alguns l'han contemplat voltant el seu exterior, i tot lo

Básculas-Caixes
Pibernat
pera Cabals
Avinyó, 8-10

Vins Alella Vinícola
absolutament purs i llegitims d'Alella
a 45 i 50 céntims, posats a domicili
Demàninse en tots els Colmados i Restaurants
Representant: Fill de Josep Vidal i Ribas, Societat en Cta., Rambla de les Flors, número 23

FALTA MERITORI que tingui bona lletra i alguna práctica. Darán raó a l'administració d'aquest diari.

més, els que més coses n'han vist, es l'interior de l'iglesia.

La clausura de les monjes que l'ocupen es tant absoluta i rigorosa, que son contadíssimes les persones que hagin pogut penetrar en el monestir, més enllà de l'iglesia. Sabem d'una, el historiaire Sanpere i Miquel, que per a poguer treure fotografíes de pintures murals que hi ha a la sagristía, tingué de fer gestions durant dos o tres anys seguits, removent cel i terra, posant en joc nombroses influencies de Barcelona i Madrid.

El monestir sigué fundat per Elissenda de Moncada, darrera esposa del rei en Joan II d'Aragó, poc abans de la mort d'aquest, per allà a l'any 1325.

Aquesta honorable senyora devía estar cançada del món i a la mort del rei se tancà en el monestir.

Les primeres recloses del mateix sigueren sis primoeses d'Aragó i Castella i 14 rel·ligioses del convent de Santa Clara.

Entre els arquitectes, o mestres d'obres que hi havía en aquells temps, en Fabre, Roque, Viader, Gual, Escuder (autor dels plànols de la Seu), Xulbé, Valifogona, Mata, Canet, Abizll i altres de tant nom com els apuntats, no se sab quí fou l'autors dels plànols, peró hi ha, sembla, moltes probabilitats de que sigués l'Escuder o l'Abiell.

Per a l'entrada a l'edifici o conjunt del monestir hi há dugues portes amb una torra enmarletada a un costat; l'una situada al Sud-Est i l'altra al Nord-Oest. Damunt d'aquest portal hi ha un lletrer de rajola blanca que diu en castellà, clavat an allí després de la vinguda del graciós Felip V., el primer borbó d'Espanya:

«Caserío de Pedralbes, Cuartel de Poniente.»

A l'esquerra (entrant cap a dintre) del portal, s'extén l'amurallat del monastir per la part Sud-Est. Entrem pel portal i veurem. Son les tres de la tarde: fa un gran sol, un día d'angels. Seguit del portal un llarg carreró, amb algunes casetes blanques habitades per sers misteriosos, puig no's veu ni una ànima. Més amunt de les casetes, a l'esquerra, en un pati obert per la part del carreró, una casa blanca d'apariencia noble, al cap-de-munt d'una escalinada.

Sobre'l portal de la casa una altra inscripció en castellà que diu: «Real Monasterio de religiosas de Pedralbes.»

Seguint amunt, el cos de l'iglesia i vora la porta única, lateral, la torra octogonal de bell tall gòtic, igual que'l reste de el edifici. El narrador s'atura per a contemplar l'hermós conjunt.

Els contraforts patinats, els finestrals, la porta de triple arc ojival en degradació, apoiat delicadament sobre'ls capitells de les columnes esbeltes, la torra de l'iglesia, se'ns endú l'atenció i fa llançar un alt!, admiratiu. Hermós monument. Quina llàstima que un no pugui entrar en aquest moment en el seu interior i després de veure els altars i les tombes i els retaules, alguns obres mestres; entrar a la sagristía i contemplar les pintures murals dels mestres tresentistes; als claustres d'arcs ojivals de planta baix i dos pisos, veure tot lo que en art han tancat els homes a dintre, i veurer el emocionant i misteriós jardí del claustre, ont deuen passejar aquestes dónes més misterioses encara, que's diuen les monjes de Pedralbes.

La Tomba

Mentres contemplen la maça de l'iglesia monumental, embadalits, una sensació extranya desperta d'aquell estat d'inconsciencia en que la bellesa ens ha transportat. Qué sería?...

No era difícil l'explicació. En el carreró, a tot el voltant de l'iglesia, en l'ambient, regnava un silenci de mort. Les petjades sonaven llóbregues, com una queixa. Un calfret corre pel cos al veure tanta soletat. Sense volguer l'esperit volava, tafaner, i entrava dintre'l gran edifici, que tal quietut voltava.

D'un plegat, en el silenci de l'hora, travessà els murs, com un lleu sospir.

De l'interior sortíen uns cants dolcíssims que semblaven de sers sobrehumans.

Que tindrían aquelles estranyes criatures, tancades allí dintre per tota l'existencia? Quina sería la seva condició humana que les feia enterrar en vida en aquella tomba immensa? Difícilment oblidarem la sensació inexplicable que'ns causà la solitut, el silenci de mort, i els cants dolcíssims que sortíen del monestir!

Oh, aquell era un altre món i aquell món vivía en una tomba!

Les «matoneres» i les fonts

Sortirem del «cuartel», i correguerem cap als camins que batíen el sol, cercant les clàssiques «matoneres», les cases ont servíen els matons de Pedralbes. Pobres «matoneres», quí les ha vistes i quí les veu! Abans els barcelonins les visitaven en professó en les grans diades la multitut anava a celebrar-les seves festes a l'ombra dels arbres, de les cases i del monestir.

Heusaquí la primera que ve al davant. Diu un lletrer de la porta: «Restaurand Serafina. Se sirven requesones». I el restaurand es una casa de pagès, amb una soperba matonera a la porta. Més enllà un altre lletrer: «A' cinco minutos restaurand El León». Amunt, doncs, per un camí que té a cada flanc una pedrera, oberta en les entranyes de la terra. Se presenta a la vista el «restaurand», «El León», peró el reporter tira endavant, fins a la font ja coneguda del Lleó.

La font raja com de consuetut. La gran bassa que recull les seves aigües, bassa que està al nivell del castell de Montjuic, està ben plena. El lleó que la guarda, de cada día més maltractat pels homes i pels elements. Aviat no li quedarà cara ni ulls al pobre lleó. Bebent l'aigua cristallina de la font, dugues captaires i dos bailets, que venen de córrer la montanya.

Aquesta font del Lleó amb la de la Magnesia i la del Ferro, compartíen en els bons temps de Pedralbes, el domini de la montanya. La multitut omplía amb la seva joia aquells encontorns en les diades senyalades i en totes les festes de l'any. Encara avui s'aplega allí la gentada en les diades de Pasqua i demés acostumades, peró allò no es ombra de lo que era:

Al restaurand del «León» ens serveixen un mató—es de confiança, puig som dilluns—una copa de ví generós i un panet. No pot esser més frugal el nostre berenar. Veiam qué diu la mestreça. Interroguem:

—Mestreça: cóm va aquest negoci?

— Molt magre, senyor, molt magre! Nosaltres fa set anys que estem aquí, i de cada día està pitjor.

—Es dir que minven els parroquians?

—I tant!; durant l'hivern fins podríem tancar.

La mestreça del «restaurand», i única serventa que véiem per allí, es una pagesa sanitosa i franca. Li preguntem sobre aquell casal del «restaurant», de sales immenses i ens diu que allò havía sigut un convent. La veu ressona en la sala mig buida, gran com un saló de teatre. Efectivament: el casal havía sigut un convent de frares.

Sortim d'allí i novament cerquem altres «cases-matoneres». Tirem avall, entrem al «cuartel» de Pedralbes per la porta Nort-Oest, també guardada per una torra emmarletada. Davant de la porta tancada de l'iglesia hi há un cotxe deturat: els cotxers vesteixen lliureia negra, els cavalls son negres, el cotxe negre també i vora el mur, silenciós, un clergue llegint un llibre. Cavalls, cotxers i clergue semblen petrificats i muts.

Reconeixem en el cotxe l'escut del pastor del remat religiós barceloní.

Sortim per la porta Sut-Est del «cuartel». Al peu de la torra hi ha una casa «matonera» que, com una bandera que ha vist cent batalles, ostenta un lletrero deslluit que diu: «Fonda i Requesones». Es una casa vella que s'aixopluga a l'ombra del portal i torra que mira a la ciutat llunyana. Més avall, vora la carretera, altres tres o quatre cases; peró totes tant buides, tant tristes!...

Anem. Hem vist Pedralbes. Li hem dedicat unes hores, en record de la seva grandesa passada. Solitaries les seves fonts, solitaries i tristes les seves «matoneres», trist i ignorat el seu monestir! La seva grandesa ha mort!

les seves festes a Pedralbes. Les reines

La multitut ha fugit, no va ja a celebrar i les princeses no van al seu monestir: tot lo més aquest s'ha d'acontentar amb noies de bones cases.

PERE DE PRADES

Curs d'Estudis Comercials a Terrassa

Per iniciativa del Casino del Comerç d'aquesta important ciutat fabril, i amb la cooperació i patrocini de les entitats «Institut Industrial» i «Cambra de Comerç» de la mateixa ciutat, aixís com de distingides personalitats polítiques i de l'industria, s'ha organitzat un cicle de sis conferencies que findrán lloc a l'Escola d'Industries i a l'Institut Industrial de Terrassa, baix el següent ordre:

I Sessió. — Dia 16 de març: «Estudis d'Economía Comercial — Bélgica», a cárrec de don Marián Vendrell Alumne pensionat pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria de Barcelona, al curs d'Expansió Comercial d'Anvers.

II Sessió .— Dia 23 de març: «Estudis de Geografía Industrial — Bélgica», a cárrec de don Ramón Rucabado. Publicista i alumne pensionat per l'Estat al mateix Curs d'Anvers.

III Sessió. — Dia 30 de març: «Les obres públiques de Catalunya i les Mancomunitats», a carrec de don Antoni Montfort de la Societat d'Estudis Económics i de la Cambra de Comerç de Barcelona.

IV Sessió. — Dia 6 d'abril: «Organització de Centres de Dependents», a cárrec de don Joan Bas. President de la Secció d'Instrucció del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria de Barcelona.

V Sessió. — Dia 13 d'abril: «La Banca Catalana», a cárrec de don Juli Basso's De la Societat d'Estudis Económics de Barcelona.

VI Sessió. — Dia 20 d'abril: «Ciencia i acció», a cárrec de don Aureli Ras. President de la Societat d'Estudis Económics i publicista.

Detalls del curs. — Al finalitzar el Curs, s'editará un luxós llibre que contingui a més de tots els datos referents al mateix, les conferencies íntegres que's llegirán.

Per a assistir a totes les sessions i tenir dret al llibre del curs, cal adquirir la corresponent matrícula, qual import es de 2 pessetes. Les matrícules s'exponen cada vespre de 9 a 10 a la Biblioteca del «Casino del Comercio».

S'estatueix una quota especial de Protector del Curs, qual import no deu baixar de 5 pessetes i que, a més del títul de Protector, dona dret a l'assistencia a les sessions i al llibre del Curs. Les llistes dels senyors Protectors deurán figurar en l'esmentat llibre.

Les sessions se celebrarán els dies senyalats que s'escauen en diumenge, a les 10 del matí. Les dues primeres, que serán amb projeccions, tindrán lloc a l'«Escola d'Industries» i les restants al saló d'actes de l'«Instituto Industrial».

Qualsevol alteració imprevista s'anunciará degudament per la premsa local.

El monument a Verdaguer

Un homenatge de la Schola Orpeonica

En el concert que'l dia 14 del corrent donará la Schola Orpheónica en el teatre Principal hi pendrá part desinteressadament l'eminent primer actor Enric Giménez, llegint alguns trebells de Mossén Jacinto Verdaguer.

També perdrán part a la festa'ls aplaudits artistes Elisa Gallinat de Salomí i Conrat Giralt, cooperant desinteressadament al concert. Al mateix temps acompanyarán al piano algunes cançons catalanes els distingits professors Dolors Durá de Lloret i Tomás Buxó.

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

Está enquadernant-se el volum de la segona serie de l'«Historia dels moviments nacionalistes», de don A. Rovira i Virgili, la qual començará a repartir-se d'aquí quatre o cinc dies.

Aquesta segona serie comprèn l'historia de les nacionalitats següents: Bohemia, Eslovaquia, Eslovenia, Trieste i Trenti, Croacia, Hongría i Transilvania, formant un volum de més de 200 pàgines.

En la darrera serie de l'obra den Rovira i Virgili hi anirà un mapa en colors, amb la situació geogràfica de les nacionalitats historiejades.

***

A petició de nombrosos suscriptors s'ha fet enquadernar en tela exemplars de tots els volums publicats per la S. C. d'E. Els suscriptors que vulguin canviar els seus exemplars en rústica per altres enquadernats, poden fer-ho mitjançant la quantitat d'una pesseta per volum. No hi fa res, per al canvi, que'ls exemplars en rústica que's presentin siguin tallats.

L'enquadernació, feta en els acreditats tallers de l'Antoni Torras, és artística i espléndida.

***

Molt aviat se procedirà a la repartició de l'obra d'Apeles Mestres, «Llibre d'or», l'impressió de la qual está avençadíssima. Amb aquesta, quedaràn entregades les tres obres corresponents al segón semestre de 1912.

Ha començat ja la confecció de les obres del semestre actual, que seràn les següents:

I. F. PI I MARGALL: «La qüestió de Catalunya» (Escrits i discursos). En aquest volum hi haurà la traducció catalana de tot lo que escrigué i digué el gran Pi i Margall sobre la qüestió de Catalunya. L'obra resultarà interessantíssima.

II. CEBRIA DE MONTOLIU: «Walt Withman. L'home i la tasca».

III. A. ROVIRA I VIRGILI: «Historia contemporania dels moviments nacionalistes» (tercera i última serie).

En les darreres setmanes la Societat Catalana d'Edicions ha vist augmentat considerablement la seva llista de suscripció. Entre'ls nous suscriptors hi ha don Narcís Verdaguer i Callís i don Ildefons i don Josep Suñol, don B. Tona Xiberta, don J. Ruiz Casamitjana, etc. etc.

El pressupost extraordinari d'Aixample

Desena i darrera sessio de la Junta Municipal de Vocals Associats

La totalitat

Son les 5'20 quan el senyor Sostres ocupa la presidencia i declara reanusada la sessió de la Junta Municipal de vocals associats.

Se llegeix el pressupost, qual totalitat ascendeix a 5 milions de pessetes.

El senyor Ripoll parla en nom de la comissió d'Aixample per a explicar els motius que aquella ha tingut per a confeccionar el pressupost que's posa a discussió de la Junta. Diu que'l desenrotllo de la ciutat se efectúa d'una manera anárquica, de manera que si l'Ajuntament se limités a utilitzar els ingressos ordinaris de la zona d'Aixample sols podría atendre als serveis públics i a obres de conservació, peró no podría empendre cap obra nova. D'aquí la confecció d'un pressupost extraordinari, per empedrats i clavagueres, que importa 5 milions de pessetes. En quan a les obres que s'empendrán, cita part de la clavaguera de la dreta de l'Aixample i l'acabament de l'esquerra.

També té'l projecte la comissió d'adquirir terrenys a la muntanya de Montjuic, a l'objecte d'ampliar el Parc que allí hi ha i en el qual s'hi ha instalat l'Escola de Bosc. Aixís además d'unar-se a la construcció d'un dels millors parcs d'Europa, se constituirá un fons de reserva, ja que aquells terrenys están destinats a augmentar considerablement de valor.

El senyor Milá i Pi dona gracies per aquestes explicacions i s'aprova la totalitat del pressupost.

Recurs

Seguidament se dona compte d'un recurs de l'enginyer senyor García Faria, demanant que en el pressupost de gastos s'hi inclogui la quantitat de 248,000 pessetes en concepte d'honoraris que té de cobrar com autor dels plánols de la xarxa de clavagueres.

El senyor Mir dona algunes explicacions i se rebutja'l recurs.

Les partides

Una a una i després d'impugnar alguna xifra'l senyor Muntañola, contestant-li'ls senyors Ripoll i Lluhí, s'aproven les partides del pressupost.

Comptes

S'aproven, sense que ningú hi pari atenció els comptes que, segons la llei han de esser sotmesos a la Junta de Vocals Associats i que ha informat favorablement la ponencia nomenada a l'efecte en la darrera sessió de la Junta Municipal de Vocals Associats.

I no havent-hi més assumptes de que tractar a dos quarts de set s'aixeca la sessió.

Teatres i Concerts

GRAN TEATRE DEL LICEU

Per a avui está anunciat el benefici del mestre Bellezza, amb un programa veritablement espléndid Además de les simfonies de «Freyschütz» i de «Tannhäuser», que executará la admirable orquesta del Liceu (convenientment augmentada), se verificará l'estrena d'«El capitá Fracassa» del mestre Mario Costa. Respecte a aquesta obra tenim noticies immillorables. Se tracta d'una obra interessantíssima tractada musicalment amb ma mestra d'autor modern i inspiració esquisida per son argument interessant i pintoresc, se presta a una presentació escénica grandiosa, i ja sabem respecte aquest particular, a lo que'ns té acostumats la companyía Caramba. Unit aixo al gran interés que hi ha entre'l públic de retre homenatge d'admiració a l'insigne mestre Bellezza que tantes simpatiés ha sabut conquerir, no dubtem en vaticinar un éxit complet a la representació del dimecres.

ROMEA

El proper divendres, s'estrenará en el teatre Romea l'historia tragi-cómica, en tres actes «Fortunato», original dels germans Joaquím i S. Alvarez Quintero, que obtingué un grandiós éxit quan s'estrená en el teatre Cervantes de Madrid, i ont seguéix representant-se cada dia amb major éxit.

TIVOLI

Demá dijous tarde, a les quatre, tindrá lloc un grandiós «matinée» de moda a preus económics per a que tot el públic que no acostuma a sortir de nit pugui saborejar l'art exquisit de les obres que an aquest teatre se representen amb immens éxit amb el següent programa:

Primer, «La reina Mimí»; según, «El arroyo; tercer «La veda del amor», que constitueix un éxit sorollós.

NOVETATS

Amb un ple a vessar celebrá abans d'ahir la funció del seu benefici el notable primer actor cómic, don Enric Lacasa.

Composaven el programa «La reina mora», «Los cadetes de la reina» i «La suerte loca», obres en les quals el beneficiat posá novament de relleu les seves excel·lents condicions d'actor cómic.

Hi hagué abondants aplaudiments per al senyor Lacasa i pels artistes que l'acompanyaren en l'execució de les sarsuel·les representades.

Al finalitzar l'espectacle i obligat pels aplaudiments entusiastes del públic, el senyor Lacasa, remerciá amb curtes paraules les mostres de simpatía que se li tributaven.

GRAN TEATRE ESPANYOL

En funció extraordinaria i a preus populars, tindrá l'oc aquesta tarde la representació de la célebre comedia den Rojas Zorrilla «Entre bobos anda el juego», admirablement interpretada per Ricard Calvo i la seva companyía.

Per la vit celebra son benefici'l celebrat actor ressuscitant la célebre obra d'Hartzembusch «Los amantes de Teruel». Acabará tan interessant vetllada llegint el beneficiat éscullides poesies. El proper dissabte se verificará la darrera de la temporada, per acabar-se aquesta aviat. S'estrenará la tragedia en tres actes, «El bufón» en vers i original de don Joaquim Dicenta (fill), que assistirá a l'estrena junt amb son pare l'eximi autor de «Juan José».

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Divendres se farà en el Palau de la Música Catalana l'últim concert de la tanda de Quaresma. En ell hi pendrá part l'eminent violinista Joan Manén, qui interpretará entre altres obres el Concert de Beethoven amb orquesta. L'Orquesta Simfónica a Barcelona, baix la direcció del mestre Lamote de Grignon, donará la primera audició pública del Poema romántic den Lamote, obra que obtingué gran éxit en el concert que son autor dirigí a la Filarmónica de Berlín; además figuren en el programa tres melodies amb acompanyament d'orquesta, del mateix Lamote que cantará la sopran senyoreta Andreata Fornells.

Del Govern civil

De la vaga dels serradors

Ahir al matí hi hagué al Govern civil la reunió mixta de patrons i obrers serradors mecànics. Uns i altres se mostraren ben disposats a buscar una solució. Els patrons potser accediríen a rebaixar la jornada si l'Ajuntament creava un arbitri sobre la fusta per a evitar competencies.

Els obrers se reuniràn procurant convèncer als companys per a que donguin per acabada la vaga, formant una comissió amb els patrons per a buscar la solució esmentada

Altra vaga

Una comissió de patrons metal·lúrgics ha visitat al senyor Sánchez Anido per a manifestar-li que aquest matí s'havíen declarat en vaga 800 obrers.

Aquests havíen presentat unes bases donant temps fins el día 15 per a esser estudiades, i avui, sense nou avís, segons els patrons, han deixat el treball.

A la tarde, cridada pel governador, estigué al Govern civil una comissió d'obrers, parlant de la qüestió que'ls havía fet declarar en vaga, i per a veure si podía trobar-se una solució al conflicte.

Els obrers se comprometeren a parlar amb els seus companys i dur novament la resposta de lo tractat.

Avui, a dos quarts de nou de la nit, se celebrará una reunió de patrons i obrers, presidida pel senyor Sánchez Anido, el qual no desconfía de trobar un arranjament.

La vaga de Manresa

El president de la Cambra de Comerç de Manresa ha visitat al governador, fentli saber que'ls patrons metalaris han aplaçat la declaració del «dock-out» fins a la vinent setmana.

Ahir devía celebrar-se a l'Ajuntament de Manresa una reunió de totes les entitats econòmiques, autoritats i patrons i obrers, a l'objecte d'estudiar si's troba una avinença que privi que'l patronatge declari el tant ajornat «lockout».

Estatuts

S'ha posat la nota de presentació als estatuts de les societats: Germandat Terrassenca de Sant Lluis, Montepius «La Equitativa» i Centre Republicà Radical de la dreta de Gracia.

Visites

Han complimentat al senyor Sánchez Anido el vice-presidente de la Comissió provincial, senyor Plaja, i el cónsul general de la República Argentina a Barcelona.

REMITIT

Han sigut declarats a la ZURICH, Companyía General de Segurs contra els Accidents i la Responsabilitat Civil, domiciliada a Zurich (Suiça), Oficines en aqueixa, Princesa, 61, principal, durant el passat mes de febrer, 11,930 casos de accidents.

Autoritzat per la Companyía General de Segurs en 23 de setembre de 1909.

INFORMACIO DE BARCELONA

Els beneficis obtinguts en el Ball de «La Castedat», s'han empleat en fer uns bonos per als pobres, dels quals n'hem rebut sis, que hem repartit entre persones necéssitades.

En nom dels favorescuts, donem les més expressives mercés al generosos donants.

La Societat Astronómica de Barcelona, ens comunica les següen's observacions de l'activitat solar, efectuades a Barcelona per l'individu de la mateixa don Salvador Raurich:

El dia 13 de gener d'enguany va aparéixer en el disc solar próxim a la vora W., un grupu de taques número 1, situat a's 15 graus de latitut austral, que alcança el límb el dia 14, casi desvanicxent-se entre fácules.

El dia 25 va aparéixer un altre extrem grupu de taques (número 2 de 1913), situat als 11 graus de latitut austral i es dissipa'l dia 21 al punt d'alcançar el meridiá central. El mes de febrer senyala un decrixement d'activitat, malgrat que l'alta latitut de les taques registrades a darrers de l'any passat, acusa'l fi del período undecenal d'activitat. El dia 20 febrer va aparéixer a la vora E., un extens grupu de taques (número 3), la disposició del qual, d'E. a W. alcança una extensió de 11 graus de longituts olar. La posició fou de 31 i 32 graus de latitut boreal. Va començar el pas pel meridiá central el dia 23, va seguir avançant pel disc, perdent cada dia d'intensitat al punt que'l dia 28 sols quedava d'aquesta extensa perturbació, una hermosa zona de fácules de teixit filiforme proper a la vora occidental. Aquest darrer período de calma fotosférica ha sigut de 23 dies. Els anteriors, com es recordará, foren de 56,35, 22, 5, 8 i 9 dies.

La posició d'aquestes taques ha sigut, efectuada pel método de projecció, utilitzant les gráfiques galantment cedides al senyor Raurich, per l'Observatori de l'Ebra. Com es recordará, el model d'aquestes gráfiques corresponents al método fotográfic, foren exhibides al públic barcelonés en l'Exposició Ilunar celebrada per la Societat en juny darrer ie ridaren poderosament l'atenció dels intel·ligents.

—Casi tots els nens d'ambdós sexes están anèmics i necessiten un tònic reconstituient poderós i inofensiu, essent el millor el DINAMOGENO SAIZ DE CARLOS.

Acabats els dos cursos de Taquigrafía segons el novíssim sistema «Olavarrieta» que per la seva senzillesa permet en dos mésos escriure amb práctica perfecta, la «Joventut Argentina» obra dos nous cursos gratuits un d'ells especial per a senyoretes, qué durará des del 28 de març a 28 de maig.

La matrícula queda oberta des del 10 al 22 del corrent mes en la Secretaría de la Societat, Passatge de Méndez-Vigo, 10, (Casa d'América), tots els dies laborables de 10 a 1 i de 4 a 8.

—Exposició Internacional de Barcelona. Janer a abril 1913. Turó-Park. Secretaría, Rambla Catalunya, 60. Teléfon, 233.

El Comité Suprem de la Federació Femenina en contra de la Tuberculosi, ha rebut, amb destí al concurs per a premiar als nens pobres aptes i reis, organitzat per la Federació, 25 pessetes de cada un dels néns protectors Paquita Vendrell i Miquel Guardiola.

Aquest Comité donará la primera lliçó del tercer curset d'higiene preventiva en l'escola de donya Assumpció Camps, Princesa, 35, el dia 12 de març, a les vuit de la nit.

La senyoreta Rosa Gallarta, secretaria auxiliar del Comité, disertará sobre'l tema: «La tuberculosi; preceptes higiénics encaminats a evitar l'aparició de tant terrible malaltia».

L'Unió Gremial convoca a la reunió general als senyors delegats, presidents de societats i síndics de gremis, així com a les associacions que s'han adherit a la proposta en contra de l'adquisició de les aigües per a avui, dimecres, al es conc de la tarde, per a tractar assumptes importantíssims relacionats amb la mateixa.

S'ha presentat a la Secretaría de l'Ajuntament un recurs d'alçada que interposa l'Associació de Propietaris de la Barceloneta i diversos particulars de la propia barriada en contra de l'acord de la corporació municipal d'aquesta ciutat establint el monopoli de les aigües i el reglament especial de policía de les mateixes, per considerar-los idegals i además lesius als interessos generals i particulars d'aquell barri industrial.

El festival del diumenge que ve al Palau de la Música Catalana, promet esser un grandiós èxit.

S'han fixat en els carrers, els grans cartells anunciadors de la simpática festa a profit de l'Escola Catalana gratuita «Mossèn Cinto», el programa de la qual és atraient per la varietat i importancia dels números que'l composen.

Són despatxades ja gairebé totes les localitats que han adquirit, entre altres, el C. N. R., la Lliga Regionalista, el C. N. R. del districte IV, V. N. R., el periódic infantil próxim a sortir «Esclat» i el setmanari «Renaixement».

Entre les families, sabem els noms de Grau Sensat, Parellada, Arderius, Marian, Pirretas, Blasco, Casalí, Francisco Moragas, Ticó, Ors, Farrés, Gallac, S. Bonet, viuda Portabella, Jover, Sansalvador, Cebrià Pagès, Bartrés, Casany, Relats, Sellarés, Grau Sabat, Bassegoda, Martí i Julià, Roca i Ballbé, Eusebi Bertrand, etc.

No cal dir que EL POBLE va vots per a que'ls resultats pecuniaris siguin grans per a la patriótica Escola, a la qual van desitnats.

Els qui desitgini adquirir entrades i localitats que no esperin, doncs, el día de la festa.

Avui, a les deu del vespre, en el Centre Excursionista de Catalunya, don Pelegrí Casades i Gramatxes donará la 53 conversa d'arqueologia romana, tractant dels següents punts: «Acabament de la descripció de la «vil·la» d'Adrià a Tibur. Els palaus imperials. Estudi dels del Palatí a Roma».

L'Academia i Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya celebrará sessió avui dimecres, a dos quarts de deu del vespre baix la següent orde del día:

Doctor Pons i Pascual: «Malaltíes de l'aparell urinari de l'infancia».

Doctor Clotet: «Estudi esperimental de l'intoxicació adrenalínica; antagonisme entre aquesta i l'estricnina i testiculina».

El president de la Cambra de Comerç i Navigació d'aquesta ciutat, acompanyat del secretari de la mateixa corporació, va visitar ahir al matí a l'arcalde per a posar-li de relleu amb quant d'interès i amb quanta justicia reclama el comerç a la menuda de Barcelona que's posi cura a l'extensió que han pres els Encants, aixís en lo que toca als genres que s'hi venen, com en lo que's refereix a la superficie que avui abarquen, i per a testimoniar-li a l'ensems que la Cambra ha fet seves les reclamacions dels perjudicats i posa especial empeny en que siguin atoses.

L'arcalde manifestà al president de la Cambra que está en les millors disposicions per a resoldre'l problema i que confía en que no s'ha de tardar en trobar-li solució satisfactoriá.

Una comissió de la Cambra de Comerç Británica per a Espanya, composta del president de la mateixa, Mr. Kendall Park, del vocal secretari senyor Rowe i del secretari senyor Martínez, va visitar oficialment al president de la Cambra de Comerç i Navigació Espanyola.

Amb aquest motiu es canviaren entre el senyor Kendall Park i el comte de Torroella de Montgrí frases reveladores no sols de cordialitat de relacions que entre les dugues Cambres existeix, sinó també dels recíprocs importants serveis que constantment es presten, en profit indubtable als interessos comercials dels respectius paisos.

Butlletí del Treball

Els ferroviaris

Se'ns demana la publicació del següent article, el qual publiquem, sense fer-nos responsables del seu contingut:

"Parlem clar

Es hora ja, companys, que s'aclarixi d'una vegada a lo que va i se proposa la Unió Ferroviaria (S. C.), puig estem cansats, sentim fastic.

Mentres els associats conserven el caliu de l'entusiasme per la causa santa que ha de reivindicar-nos, Barcelona, cervell de l'Unió, la que tindría de donar orientacions, se converteix en mércat de marmanyenes, ont tots enrahonen i ningú s'entén.

Qué vol dir això de «Ribaltistes», «Polistes» «Navazoistas» i tots els acabats amb istas?

A qué ve aquest personalisme odiós que castra totes les voluntats?

Per qué convertir la casa ont deuría imperar-hi la més gran germanor, en lloc de continuar baralles?

Perqué se procura que alguns se decantin per uns i altres per altres?

Perqué tanta comedia, tanta farsa, tanta mentida?

Es hora ja de que parlém clar i que d'una vegada fugim de miges tintes.

L'honorabilitat del company Pere Ribalta, está en entredit, i dins de la Unió Ferroviaria, això no es possible, sense que s'en resenti la colectivitat.

El primer interessat en que les coses se posin en clar es el mateix company Ribalta, no bastant ja que la discussió tingui lloc dintre nostre local social, sabem saver si son o no certes les imp...

De política internacional

Les aliances

I

Era en 1907, que'l parlamentari català senyor Junoy acentuava brillantment a les Corts d'Espanya, tota la generositat, tot el fraternal esperit llatí i internacional de la política de Catalunya. Encarant-se amb els nostres adversaris que bescantaven el moviment expansiu i humà dels homes catalans, fent-los veure que mai cap terra llatina ens havía guanyat en lleal, en generosa, en cordial, en idealista, el senyor Junoy recordava dos fets que en aquell moment venían a ser com l'esclatant florida del pensament català: la frase optimista i forta den Diego Ruiz —l'home representatiu dels catalanistes espanyols — quan deia: «Catalonia mater iberorum» en un xardorós enamorament del geni de la nostra raça que ell considerava el Piamont de l'Hispania. L'altre fet que'l senyor Junoy rememorava, era l'aparició del meu llibre «Iberisme», amb la nova teoría de les tres nacionalitats, dels tres Estats ibérics: Catalunya, Castella i Portugal, o, com en Maragall glosava bellament, l'Espanya catalana, l'Espanya castellana i l'Espanya portuguesa, agermanades sota els plegs nobilíssims del mantell maternal de l'Iberia.

Això, dit en ple parlament espanyol, havía de ser la condemna eterna de l'injuria que'ls enemics de Catalunya llancen contra la nostra terra, pregonant odiosament el nostre exclusivisme, la nostra egoísta reclosió dintre unes fronteres inaccessibles que'ns aillarien de tot el món civilitzat. En Diego Ruiz, esperit llatí i llatinista, veia a Catalunya el germe d'una de les futures i humanes concrecions de pobles lliures. Jo, seguidor dels preceptes pimargallians — el federalisme polític i doctrinari (recordint-ho bé els espanyols) — séu apóstol i pels séus conscients prosèlits, va naixer i se va arrelar fermament a Catalunya — jo, enamorat de la Iberia, proclamava que l'únic règim peninsular conforme a justicia, era'l que confederés els tres pobles, les tres nacions, els tres esperits, els tres patriotismes que avui mouen les gents ibériques: el català, el castellà i el portugués. Perque veia que pel damunt d'aquestes tres nobles agrupacions nacionals, hi pairava un ideal comú, un lligam sentimental que era la seva supra-condició ibérica.

Diguin lo que vulguin els adversaris del nostre nacionalisme, els catalans som el poble més expansiu, més cordial, de tots els pobles ibérics. Volem la nostra llibertat, com a base d'un major agermanament de les grans nacions que's mouen dintre un matei xideal col·lectiu, concret i realitzable. Si la Humanitat no fos un sant empirisme, no fos un esparonament, un anhel de perfeccionament i de bondat; si l'Humanitat, fos una realització positiva, nosaltres, els catalans, cercaríem el nostre lloc de justicia dintre la seva natural contextura. Però, homes de realitat i d'ideals, al mateix temps, si per una banda sentim l'aleteix que'ns mana cap a les més generoses reivindicacions de la humanitat futura, pel altra banda ginem els ulls entorn de la nostra patria i recullint totes les afinitats de civilització, de temperament — afinitats fisiológiques i espirituals que formen els graons definits de la raça llatina, de la cultura i de l'acció llatines — pensem realitzar per major prestigi i gloria de Catalunya i de la Humanitat, l'obra germanívola que enlairi més, i més nobiliti la llum civilitzadora, l'acció social i política de la raça llatina.

Herder — havía de ser un filosop alemany per a que no's cregués que era la fantasia meridional que s'esplaiava bojament en irrealitzables quimeres — Herder, profetitzava que la Europa vindría a solucionar-se dintre un necessari equilibri nacional, a base d'una federació de nacions lliures. Per a arribar al desideratum del filosop teutó, primer es necessari que s'agrupin tots aquells pobles d'afinitats espirituals i étniques dintre un sistema confederatiu prèvi, afavoridor, més tart, d'una justa i lliure reintegració europea i humana.

Heusaquí perque els catalans, els homes de més ferma anc que barbra idealitat llatina, volem reivindicar la nostra llibertat nacional per a després, ja lliures com a positiu element ibéric, poguem realitzar la primera evolució dintre del general moviment federatiu, reconstituint la Iberia; la qual, eixint com un positiu i concret element llatí, impulsará l'agermanament dels pobles llatins, segona evolució del camí humà cap a un règim europeu de justicia futura i cap a una major cordialitat i compenetració d'interessos morals i materials entre tots els homes, entre tots els pobles de la terra.

RIBERA I ROVIRA

que se li fan, sinó que a plena llum, en mitin públic, ont l'opinió fés de jurat, tindría que cridar l'interessat als seus detractors, i sincerar-se de les acusacions, que encara que, veladament, se li fan, i que pel seu procedir dona lloc an els que veiém an él, a l'home pur i abnegat, al vividor sense escrúpols.

No ho ha fet? Doncs la Junta directiva de l'U. F. tindría de nomenar un tribunal d'honor per a jutjar la conducta del company expulsant-lo de l'entitat si s'en fa merexedor, vetllant per la seva honorabilitat si aquesta resulta pura i sens màcula, peró no permetre jamai la reticencia, allò que diuen i altres coses que fan més mal que la veritat núa.

Aquest vergonyós joc de compares i comares, aquests dolorosos espectacles, que estem donant, impropis, d'una colectivitat que's precia de culta i que demostra tot lo contrari, ha d'acabar de una vegada, si no volen anar al succidi.

No crec jo que l'Unió s'hagi fet per barallar-nos entre nosaltres ni per combatre per sistema a les empreses, sino perqué dintre la classe ferroviaria s'hi trobi aquell companyerisme, aquella germanor que fa del treball dolç passatemps, en lloc de carga feixuga per a que entre nosaltres i les empreses existeixi aquella cordialitat que deu haver-hi entre directors i dirigits, demanant sempre, amb el major respecte nostres drets, demostrant que sabem cumplir amb els nostres deures, Mes, si amb la força de la raó, ho se'ns atén i se'ns contesta amb la de la força quín remei tenim sino el que les lleis autoritzan el del creuament de braços, que ja n'hi hà prou i de sobres per a que la opinió imparcial se posi de nostra banda.

Per la santa causa, companys de l'U. F., acabem les discussions, prenem noves orientacions en bé de tots, aixamplem les fronteres, donem-nos tots els ferroviaris de la Secció Catalana les mans i convidem allargant-los perqué les demés seccions espanyoles ens les donguin i sigui un fet la Federació Ferroviaria Espanyola.

B. AGUR

Girona, 10 març, 1913.»

***

Se'ns demana la publicació de la següent convocatoria, que publiquem íntegra:

«La Federación Nacional de Ferroviarios españoles, Sección Barcelona-Norte convoca a Junta general ordinaria para el día 14 del actual, a las 9 de la noche, en el local social, Tantarantana, 8, principal, en la cual los compañeros Delegados que regresarán de Madrid el jueves 13, a las 8'30 noche, darán cuenta de sus gestiones.

Compañeros: que nadie falte el dia 13 a las 8'30 noche, a esperar la llegada de los Delegados, y el 14 a la Asamblea.

Barcelona, 11 marzo 1913.—La Junta.

El día 12 dará una conferencia el experiodista Antonio Guillém, que dá la Vuelta al Mundo a pie y sin dinero.»

ELS SABATERS

La Societat de Sabaters «La Armonía», convoca als seus associats a la reunió general extraordinaria que tindrá lloc avui a dos quarts de deu de la nit, en el local social, Ponent, 24, segón.

Ordre del dia: Donar compte del conflicte plantejat per la casa Busquets, Ribé i Rosell, i assumptes generals.

ELS PERRUQUERS BARBERS

La Societat d'obrers perruquers i barbers «El Fígaro», convida a la classe al miting, que per a donar compte dels treballs portats a cab per al compliment de la Llei del Descans dominical, i de les gestions realitzades amb la societat de patrons.

El miting tindrá lloc el dijous, a dos quarts d'onze de la nit, en l'hostatge social, Guardia, 7, principal.

VAGA DE SERRADORS

Els serradors mecànics, en nombre de trescents cinquanta, s'han declarat en vaga, i espera serenament el triomf de la seva causa.

Les bases presentades darrerament no han tingut gran èxit per part dels patrons. Ho demostrarém dient que sols dugues bases han sigut acceptades, i ara a l'esclatar la vaga, els patrons se neguen a acceptar-ne cap.

Regna molt d'entusiasme entre'ls obrers, tant, que fins n'hi hà de no associats, els de la casa Ribas i Pradell, per exemple, que secunden la vaga unànimament.

Les cases que. amb motiu del conflicte, se veuen perjudicades per la vaga de serradors mecànics, son les següents: Moncanut, Llorach i Companyía, Peix i Llorach, Sazatornil i Salazar, angenís, Jaime Pera, Colldefonts, Bonay Verdura, Ramón Ribas, Marimon, Llardeu, Mora i Fàbregas, Francisco Roca, Queraltó, Viñals, Gendri, Magriñà, Emili Garriga, Picañol, Deu, Batista, Joan Montané, Chaseigne Frères, Mumill, Julià Cristófol, Castells, Cucurulla, Bartomeu Guñalons, Canela, Ribolta, Paulí, Isidre Segón i Ribas i Pradell.

Borsa del Treball

BAIXOS DE LA DIPUTACIO PROVINCIA

Ofertes

Día 11-3-13

621 Auxiliar d'escriptori que conegui la comptabilitat i bona lletra, de 20 a 30 anys. 622 Moço que sápiga llegir i escriure guanyant 2 pessetes diaries jove. 623/24 Corredors pràctics a comissió. 625/34 Corredors per a suscripcions a comissió. 635 Mig dependent d'escriptori, de 18 a 20 anys. 636 Meritori de 14 a 16 anys. 637 Meritori de 14 a 16 anys. 638 Aprenent de 14 a 15 anys. 639 Aprenent de 15 a 17 anys.

Baixes

608 Teneidor. 432 Recader. 601 Meritori. 541 Fogainers.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

Madrid 11, de 10 matí a 9 nit

Lo que diu la premsa

«El Mundo» diu que en les eleccions de dijur la majoría dels electors se quedaren a casa, senge anar a votar perque comprenen que la Diputació provincial és un organisme inútil i podría suprimir-se sense que la nació sofris el menor perjudici i perque a les Diputacions provincials hi há que tonificarles amb atribucions vitals com les que s'otorguen pel projecte de Mancomunitats.

Sols aixís respondrán a un fi práctic i a una necessitat incontrovertible. Deixar-les com están avui, relegades a segón terme, inclós en les eleccions de senadors, és perpétuar una ficció costosa i inútil. Preferible fora fer-les desaparéixer.

Aconsella al Govern que seguexi amb atenció les palpitacions de l'opinió catalana, perque'ls vencedors han portat per bandera general a les eleccions el programa de la Mancomunitat.

S'ha evidenciat una força potenta que seria arpeça despreciar-la quan pugna per a lograr les seves aspiracions.

La derrota del lerrouxisme — afegeix — estava prevista. El partit radical se troba en liquidació temps há, mínat per la desastrosa gestió dels regidors barcelonins i per la tranció brusca del senyor Lerroux de batallador menesterós a tranquil potentat.

Li diu al Govern que no s'envanetixi massa del triomf i vagi a victories més eficaces que logrará a la «Gaceta» i a les Corts.

La prensa republicana, després de dir que les eleccions celebrades ahir no foren tan pures com assegura'l Govern, reconeix que les divencions i la desorganització en que's troba la massa republicana contribuiren al resultat d'ahir.

El «Diario Universal» diu que les eleccions d'ahir demostrien abans que tot i sobre tot confiança en la monarquía i en el Govern actual, i per aqueixa raó son un triomf indiscutible i termenant de la política liberal id emocrática; vivim ara en un ambient de tranquilitat, de pau i d'esperança i de fe que forçosament havía de donar sos naturals fruits, i el primer d'aquests devía ser el resultat de les eleccions d'ahir, tan clara i patent demostració de cóm se descomposen les forces enemigues quan els govérns marxen recta i seguidament pel camí de la libertat.

Dia «La Epoca» que les eleccions d'ahir a Madrid han significat la condemnació de l'administració que en el nostre Municipi han desenrotllat republicans i socialistes.

També s'evidenciá ahir que units-se els monárquics poden véncer als republicans i es un veritable crim que essent aquesta la realitat s'empenyin els liberals en fer impossible aquesta unió, lo mateix quan essán en l'oposició que quan se troben en el poder.

Afegeix que'l triomf d'ahir del Govern se explica observant que'ls liberals compten sempre amb l'auxili dels conservadors, peró aquests mai compten amb el dels liberals.

Les eleccions a Oviedo

Oviedo. — Ahir no pogueren celebrar-se les eleccions en 16 seccions, per no haverse constituit les meses.

En les seccions ont hi hagué elecció porten ventatja els conjuncionistes.

Melquiadistes i pidalins están excitats, tement-se disturbis quan, demá, dimarts, se celebri l'elecció.

Incident en una presó

Oviedo. — A la presó ha ocorregut una batussa entre'ls presos.

S'encometeren amb navajús i armes de foc, disparant-se varis trets.

Hi ha intervingut la guarda civil.

Hi ha cinc presos ferits de gravetat i alguns lleus.

La causa fou l'haver-se donat massa llibertat als presos, per ésser el Sant del director de la presó. Se varen emborratxar i aixó va provocar la baralla.

Les Notaríes

La comissió d'opositors a Notaríes ha convocat a junta general que's celebrará en el Centre Gallec, demá, dimarts, a les sis de la tarde.

Un que's queixa

En el document de protesta qué l'arquébisbe de Sevilla va elevar al quefe del Govern, hi figura'l següent paragraf:

«Permetre l'existencia de les escolés ateies, protestants, laiques i neutres, ont els dissidents poden trobar i troben la satisfacció de les seves aspiracions amb molta més amplitut i tolerancia que en les nacions que no son católiques, i deixar després en llibertat l'asignatura del Catecisme i la Religió, significa, sense atenuació de cap genre, que's pretén amar preparant el laicisme en tots els ordres de la vida nacional, i com a conseqüencia necessaria la pérdua de la fé católica que és el bé més excel-lent per al individu i la major garantía per a la prosperitat moral i material dels pobles.»

Combinació de cárrecs

El dijous termena'l período electoral, i sembla que pocs dies després se fará l'anunciada combinació d'alts cárrecs.

Se dú que la combinació estará relacionada amb la provisió de les senadurías vitalicies vacants i les vis-presidencies del Congrés.

Se creu que a la subsecretaría de la Presidencia hi anirá'l senyor Argente; a la Fiscalía del Suprem el senyor Rosales al Govern civil de Barcelona'l senyor Zorita, i les quatre senadurías vitalicies les ocuparán els senyors Sánchez Gómez, Aura Boronat, Daniel López i marqués de Cortina.

De la Plaça d'Orient

L'infant don Ferrán, amb el seu fill gran ha estat aquest matí al Palau, a visitár a la reina donya María Cristina.

També han saludat a la reina mare, els infants don Alfons i donya Beatriu.

—L'embaixador d'Alemanya ha sigut rebut aquest matí en audiencia pel rei.

—Avui han despatxat amb el monarca'l president del Consell i'l ministre de Gracia i Justicia.

Després ha rebut el rei als generals Polavieja, Cortés i Jordana.

—Han cumplimentat a la reina Victoria el comte de Revillajtgedo, la comtesa viuda d'Habanero i'l general Polavieja.

Els pressupostos

El president del Consell de ministres ha rebut aquesta tarde en el seu despatx oficial al ministre d'Hisenda, conferenciant llarga estona sobre la situació dels pressupostos i del desenrotllament dels gastos i ingressos a partir del período en que'ls successos de Melilla en 1909 alteraren per necessitat la marxa pressupostoria seguida fins allavors.

Han examinat l'actual estat de l'Hisenda i afirmat la conveniencia de que'l pressupost no excedeixi de 1.140 a 1.150 milions, segons ja s'ha dit.

Un dels punts més interessants de la conferencia ha sigut el que's refereix a la réconstitució económica del país, que'l Govern procurará atendre per a que la riquesa general acusi un conflicte major.

A ella s'atindrá, donant-li l'impulsió necessaria, sense que'l pressupost sofreixi en els gastos nowes cárregues i sense que s'éxciti l'exacció tributaria.

En Pau Iglesias

El comte de Romanones, aquesta tarde ha rebut en el seu despatx oficial, además de les visites dels ministres d'Hisenda i Governació, la de don Pau Iglesias.

El quefe dels socialistes ha interessat del president del Consell l'adopció de les necessaries mides per a evitar qualque atropell en les eleccions provincials que demá es celebrarán a Oviedo, a causa de l'excitació dels ánims allí existent.

Una prova més de la sinceritat amb que el Govern ha procedit en les eleccions— se dfu oficiosament—és que durant la mitja hora que s'ha perllongat l'entrevista amb el leader socialista, no ha expressat aquest la més petita queixa del carácter electoral.

En honor den Canalejas

El senyor Alba ha encomanat a l'escultor Benlliure la construcció d'un bust en bronze o marbre, de don Josep Canalejas, a fi de posar-lo en el saló del ministeri ont reposá'l cadávre després de l'atentat.

La circulació de la plata

El ministre d'Hisenda ha sotmés a la firma regia un Decret dictant regles per a la circulació de la plata.

Disposa'l Decret que la plata no pot circular sense «gufes».

Els objectes artístics de plata portarán sa corresponent guía a l'esser venuts, sempre que'l seu pes sigui d'un kilo.

Els que no cumpleixin aquesta disposició al vendre plata, serán multats amb 125 pesseles.

La conferencia del Dret internacional

El marqués d'Alhucemas ha estat a Palau, com president de la Conferencia de Dret Internacional que ha de celebrar-se a Madrid.

El rei ha senyalat la data del primer d'octubre próxim per a inaugurar-la baix la seva presidencia.

L'internacionalització de Tánger

Aquesta tarde se celebrá en el ministéri d'Estat la primera reunió de la comissió anglo-franco espanyola encarregada d'estudiar l'internacionalització de Tánger.

Les deliberacions durarán quinze o vint dies.

—El comte de Romanones conferenciá en el ministeri d'Estat amb el senyor Navarro Reverter.

No va assistir a la reunió'l coronel Fernández Silvestre, per estar malalt.

Temporals

Almería. — Se deixen sentir en aquestés costes els efectes del temporal dé llévant.

Regna molt mala mar.

S'han sospés els exercicis de tir que practicaven els vaixells de l'esquadra.

—Cádiz. — Regna fort temporal de llevant, per lo que han tingut que sospendre la seva sortida alguns vaixells que la tenien anunciada.

Han sofert averíes varies embarcacions, peró no han ocorregut desgracies personals.

Ha sigut tan fort l'onatge, que ha obligat a sospendre les obres que's realitzen ón el port.

En l'estret de Gibraltar el temporal és imponent, per lo que varis vaixells han sospés la sortida.

Selvatjada

Entre les estacions d'Alegría i Tolosa va esser apedregat un tren de viatgers.

Miraculosament no hi hagué desgracies.

Se practiquen diligencies per a descobrir als autors de la selvatjada.

Trasllat d'un cadavre

Bilbao. — S'ha concedit permís per a traslladar a Bilbao'l cadávre del conserje de la Joventut Vasca de Gordejuela, que fou mort durant les eleccions del diumenge.

Se tem que amb motiu de l'enterrament se produeixin desordres.

El governador ha prohibit que en la manifestació se portin banderes.

Les vagues

Valencia. — Les vagues pendents de solució están en el mateix estat que en dies anteriors.

Sembla que entre obrers i patrons ebanistes no existeix cordialitat de relacions i que els segons han refusat les bases de treball que'ls obrers presentaren.

Aquests han solicitat del governador civil permís per a publicar una fulla exposant ses pretensions.

El senyor López García permaneix per ara agé a l'assumpte, peró intervindrá si arriba a esclatar la vaga.

De Foment

El ministre de Foment ha rebut la visita dels senyors Rodrigáñez i Mellado i de varis dputats, que anaren a interessar-li en assumptes que convenen als districtes que representen en Corts.

El senyor Mellado li parlá del aprofitament d'un salt d'aigua del Lozoya per a la producció de la llum eléctrica, a fi de contrarrestar la pujada del preu del fluit per les Companyies d'electricitat de Madrid.

—El ministre plenipotenciari de Bélgica, acompanyat de dos comerciants catalans, ha visitat al ministre de Foment, per a demanar-li que confiés la representació del Govern en l'Exposició de Gante a varis espanyols residents a Bruseles, ja que'l Govern no envia delegat espanyol.

L'estat de les obres a Ceuta i Tetuán

Procedent del Marroc, ha arribat l'enginyer senyor Morales, qui ens manifestá l'estat de les obres empreses a Ceuta i Tetuán.

Se treballa activament en una extensió de vuit kilómetres, estant ocupats 500 obrers, d'ells 140 moros i'l reste espanyols. S'han construit barracons capaços per a 100 homes cada un. Avui arribarán les obres fins la vora del riu Negrón. L'estat dels obrers és satifactori.

Parlant de la vida a Tetuán, ha dit que des de l'ocupació pels espanyols s'ha encarit el preu dels queviures.

El senyor Morales conferenciará amb el ministre d'Estat per a enterar-lo detalladament d'aquelles obres.

En Viñas cap a Barcelona

Aquesta tarde marxa cap a Barcelona'l tenor don Francisco Viñas.

L'any que vé tornará a Madrid contractat per l'empresa del teatre Real pér a cantar l'ópera «Parsifal».

El rei i l'infanta donya Isabel han concedit a Viñas premis per a la festa de l'arbre fruital que patrocina en Moyá.

Firma del rei

El rei ha firmat un decret del ministeri de la Governació creant a Játiva una estació de radiotelegrafia.

També ha firmat el rei un decret del ministeri d'Hisenda establint regles per a la circulació de la plata.

La plata pura, aleada, en pastá, en fils o en altra forma que no constitueixi objecte artístic, no podrá circular sense gufes, qualsevol que sigui sa cantitat.

La plata en joies o en objectes artístics també necessitará gufes per a la circulació, sempre que'l seu pes excedéixi d'un kilógram.

Els possecidors de plata no necessitarán gufes fins que vagin a véndre-la.

La circulació de plata sense guía será castigada amb multa de 125 pesseles per cada kilógram.

Parla en Romanones

El comte de Romanones ha dit avui als periodistes lo següent:

A les vuit del matí ha rebut la visita del general Gómez Jordana, el qual aquesta nit marxará per a retornar a Melilla. M'ha comunicat que la crisi obrera de Melilla s'ha accentuat, segons noticies que ha rebut.

Jo he rebut un telegrama de la Cambra de Comerç de Melilla, dient que 500 obrers carexen de treball en aquella població.

El Govern estudiará'l medi de resoldre el conflicte, que pel moment és agut.

Avui ha firmat el rei un decret concedint a Melilla'ls títuls de Molt noble, Molt heróica i Molt valerosa ciutat, i autoritzánt-la per a que en l'escut ostenti les armes dé la casa de Medina-Sidonia.

Demá a les tres de la tarde, rebré a casa meva a una comissió de senyores católiques que anirán a entregar-me una protesta contra'l projecte del Govern de declarar que no és obligatori l'ensenyament del catecisme en les escoles públiques. Les rebré amb tot el respecte i consideració que merexen i li's donaré la tranquilitat necessaria a sos esperits.

En el Consell de ministres de demá examinarem els expedients dels indults que concedirá'l rei el Divendres Sant. Serán vint. No farem l'examen dels expedients ón bloc com altres vegades, sinó detingudament.

D'aquí endavant dedicarem tots els Consells de ministres a l'estudi del Pressupost de 1914.

El ministre d'Hisenda m'ha assegurat que tindrá terminats per a mitjants d'abril els nous Pressupostos.

En la regió valenciana disminueix el conflicte taronjer, puix ha arribat allí, bastant material de tracció per a facilitar l'exportació.

Demá arribará a Madrid una comissió d'Alcira per a interessar del ministre de Foment que gestioni l'enllas de les línies del Nord i del migdía per a facilitar l'exportació de produccies de la regió.

Entrevista

Ha tingut audiencia amb el rei l'ex-ministre i president del Consell d'Estat don Pius Gullon.

L'entrevista ha durat tres quarts d'hora.

Al sortir, conversant amb els periodistes que fan informació a Palau, ha dit el senyor Gullon que estem en un gran moment, i fastuós. Hi ha varies coses importants que estudiar.

A l'Ateneu

Anit se va celebrar en l'Ateneu Junta general.

El nou president senyor Labra manifestá que'ls dos primers actes que celebri l'Ateneu, serán d'homenatge al senyor Moret i de don Joan Miguel Ríos, fundador de l'Ateneu.

Se proclamá soci de mérit al senyor Pérez Galdós.

L'obertura de les Corts

El diputat senyor Méndez Bejarano, cosí germá del senyor Canalejas, pensa convocar una reunió de diputats ministerials per a demanar al quefe del Govern l'immediata reunió de les Corts.

La bestialitat humana

En el carrer dels Lleons, núm. 4, primer, estava hostatjat el propietari Evarist Ruiz de la Corriente, de 36 anys, que perseguia a la criada del tercer pís, Rosa Martí, de 19 anys.

Alans d'anit la forçá a l'escala i ella se va resistir. Els sorprengué la portera i es va produir un gran aldarull.

La portera enterá a la mastressa de la criada. La mastressa amenaçá a lá noia i amb tancar-la en un convent.

La noia se llençá anit per una finestra al carrer, causant-se ferides greus.

El senyor Ruiz va esser detingut.

El senyor Alba

El ministre de la Governació ha despatxat aquest matí amb el rei, mostrant-li'ls datos del resultat definitiu de les eleccions, que no altera'l resum facilitat ahir a la prensa.

Després el senyor Alba ha sotmés a la firma regia un decret concedint autorització a la Companyia Trasatlántica per a instalar una estació radiográfica a Cádiz, en el punt denominat Matagorda.

El senyor Alba ha confirmat que demá es celebrará Consell de ministres.

La prensa i les eleccions de Barcelona

Dia «El Universo»:

Del senyalat triomf electoral del senyor Cambó a Barcelona i ultres poblacions de Catalunya se'n parlá ahir en tots els circuls polítics.

Ja ho preveiem fá dies per les informacions imparcials que reculliem.

El senyor Cambó, segons afirmen molts polítics, és un element de gran importancia en la política, al qual seguexen combatent totes les esquerres. Respón el gran orador sense elze ni fiades, derro ant-les i contribuint poderosament al triomf de les dretes.

«El Imparcial» diu que la derrota dels republicans no's deu a causes locals. Més complexa ha sigut la derrota dels radicals a Barcelona que la dels republicans a Madrid, atribuint-la a la pendent dels ideals republicans en general en tota Espanya.

Mort d'un general

Ha mort el general don Francisco Rosales.

La religió a l'Escola

Demá's reunirán les senyores católiques, presidides per la marquesa d'Aguila-Fuente, presidenta general de les escols católiques per a demanar que seguexi essent obligatori l'ensenyament de la Doctrina Cristiana a les escoles primaries.

De Saragoça

Saragoça — S'ha celebrat una reunió convocada pel Canal Imperial, assistint-hi representacions de les forces vives del país.

S'ha tractat de construir l'estany de Reinosa i ampliar els regadius de l'Ebre.

S'ha nomenat una comissió gestora.

Se celebrará una assamblea magna, a lá que hi concorreràn viticultors de Catalunya, Rioja, Navarra, Balears i Aragó.

En Sol i Ortega

Málaga. — Ha marxat a Madrid el senyor Sol i Ortega. A l'estació l'han despedit els republicans.

L'afer Queraltó

Alacant. — En el Centre Obrer s'ha celebrat un miting pro Queraltó, al que hi ha assistit nombrós públic, pronunciant-sel discursos enérgics.

El doctor Queraltó ha dit que no's desmaiava en la seva campanya humanitária.

La llei d'associacions

El quefe del Govern anit va manifestar la creensa de que no tindrá grans dificultats per a aprovar a les Corts la llei d'associacions.

Confía en que será cosa d'un mes lo que trigarán ambdues Cambres en l'aprovació de dit projecte.

De totes maneres,—afegí—no començarán les vacacions d'estiu sense que aquest projecte sigui convertit en llei.

Festa a Sengangan

Melilla. — A Sengangan s'ha celebrat una festa per haver-se batejat el primer nén europeu nascut en aquella població.

Ha sigut apadrinat pel batalló de Caçadors de Talavera i en la seva representació pel comandant senyor Canis.

S'ha imposat al neófit el nom de Jesús d'Atlaten.

Entre'ls concorrents ha nascut l'idea de dotar a la població d'una capella costejadá per suscripció.

A Nador ha ocorregut una baralla entre un moro i tres paisans. El moro ha resultat ferit i'ls agressors detinguts.

«La Gaceta»

La «Gaceta» publica:

Reial ordre disposant que quedi distribuit en la forma que s'indica'l crédit de 33,500 pesseles consignat per a gastos de personal docent destinat a l'ensenyament de l'Escola Nacional d'Arts gráfiques. Nomenant director d'aquesta Escola, amb caràcter interí, a don Eugeni de Melo i Olmo, i altra reial ordre confirmant en els seus cárrecs a varis professors de la mateixa Escola.

Confirmant en el cárrec de professor interí de Taquigrafía i Mecanografía de l'Escola superior de Comerç de Palma de Mallorca a don Miquel Ramón i Tomás.

Resolent l'expedient instruit de trasllat de inspectors de primer ensenyament.

Anunciant concurs per a l'adquisició de dos premis de sonda, destinats a investigacions mineres i geológiques i a investigacions d'aigua soterrania l'altre.

Anunciant que's troba vacant la plaça de auxiliar sobresliant d'obres públiques del districte d'Elobey (Guinea Espanyola).

Aprovant els pressupostos que figuren en la relació que's publica per a atendre al servei i conservació durant l'any actual dels fars de les provincies marítimes que s'esmenten: Per a Girona s'hi assignen 7,000 pesseles, per a Barcelona 2,500 i per a Tarragona 4,600.

Concedint a don Jascinto Esteva i Constantí autorització per a ampliar un aprofitament d'aigües del riu Segre, en termé dé Pons, provincia de Lleida.

Aniversari

Ferrol. — Amb motiu del 18 aniversari del naufragi del «Reina Regente», els tripulants del qual eren gallecs en sa majoria, s'ha celebrat una missa en sufragi dels mateixos.

—A conseqüencia del temporal ha embarrancat un pailebot. La tripulació ha pogut salvar-se.

—A Santa María ha mort Josepa Valdés, de 105 anys. Fins fa pocs dies havia estat dedicada a les feines del camp, essent per sa agilitat l'admiració dels veins.

Excursió de periodistes

San Sebastián. — A les onze han arribat 160 periodistes francesos i varies senyores, acompanyats pels arcaldes de Biarritz i Bayona i'l diputat monsieur Garant, qui fa pocs dies va pronunciar un discurs a la Cambra francesa al discutir-se'l tractat franco-espanyol.

Els esperaven a l'estació les autoritats, el Sindicat d'Iniciatives, l'Associació de la Premsa, nombrós públic i la Banda Municipal, que ha executat la «Marsellesa», donant-se visques a França i a Espanya.

En tramvies adornats amb banderes franceses i espanyoles han recorregut la ciutat.

Han visitat l'Ajuntament, la Pescatería, el Balneari i'l Restaurant del Monte Igueldo, ont han sigut obsequiats amb un vermouth.

S'ha celebrat un banquet en el Casino, al que han assistit 200 comensals.

Han brindat el senyor Domínguez, l'arcalde de San Sebastián, senyor Tabuyo, el de Biarriz i'l senador pels Baixos Pirineus, expressant l'immensa satisfacció que li produeix la corrent de simpatía que existeix entre França i Espanya.

Després ha parlat el senyor Nadal, per la prensa espanyola, saludant a sos companys de França, contestant-li'l president de l'Associació de la prensa departamental francesa, saludant als espanyols.

Els excursionistes han marxat en tren especial a Bayona i Biarritz, essent despedits per nombrós públic amb visques a Espanya i França.

El general Jordana

El general Jordana s'ha despedit aquesta tarde del comte de Romanones, car demá marxa a Melilla.

Destins de carrabiners

El comandant don Eduard Gómez Rosas ha sigut destinat a la comandancia de Mallorca.

Els capitans don Joan Burgos a la de Girona, don Joaquim Ibáñez secretari primer subinspector de Barcelona, don Antoni Pieltain a la comandancia de Barcelona, els dos tinents don Ramón Revestido a la de Barcelona i don Romualdo Mora a la de Lleida.

Madrid a les fosques

Per efecte d'una averia a la fábrica de electricitat anomenada «Electra», s'ha quedat mig Madrid a fosques, tenint que encendre espelmes i utilitzar els antics aparells de gas molts cafés, comerços, fábriques i Casinos de Madrid, el Circol i Cambra de Comerç, ministeri de la Governació i altres edificis.

Alguns periódics no han pogut sortir per falta de força motriu.

El sou dels mestres

El senyor López Muñoz está estudiant un projecte per a veure si és possible que dintre de l'actual pressupost pugui augmentar-se'l sou als mestres.

Per a les víctimes del Rif

Ultimats els treballs portats a cab per la tresorería i secretaría de la Junta Central de l'Associació de senyores que presideix la reina, per a socors a les families dels morts a conseqüencia de l'última campanya del Rif i també als ferits que han quedat inútils, ha començat a circular les ordres per a dit objecte.

El día 5 se remetié al governador militar de Castelló la suma de 29,200 pesseles a que ascendeix el donatiu per a entregar a 29 families residents en aquella provincia.

En la próxima setmana s'enviarán als capitans generals de Barcelona, Saragoça, Burgos, Valladolid i Coruña, la corresponent a les families de la campanya referida. Les quantitats son: 27,750 pesseles per a Barcelona, 13,000 per a Saragoça, 9,000 per a Burgos, 11,500 per a Valladolid i 12,865 per a Coruña, o sigui un total de 74,115 pesseles.

El donatiu per als inútils és, a cada un de 200 a 500 pesseles i de 1,000 per a cada familia del mort.

Madrid 11 de 11 nit a 1 matinada

En Romanones i les dames

Parlant del missatge que les dames de l'aristocracia madrilenya enviarán demá al comte de Romanones demanant que no rexeixi'l decret sobre'l catecisme a les escoles, ha dit que les rebria amb la consideració que's mereixen les sol·licitantes, esperant poder portar al seu ánim la convicció de que amb aquell no tracta de molestar les creencies de ningú.

Indults

En el consell de ministres de demá se estudiarán els indults que han de sotsmetres al rei en el próxim divendres Sant, segons és costum tradicional.

Hi ha uns vint expedients de pena capital, examinant-se les circunstancies de cada hú per a aconsellar la gracia reial.

Presupostos

També s'ocuparáel consell dels pressupostos.

El ministre d'Hisenda h adit al president que'l pressupost general, estará acabat a mitjans del próxim abril.

El President

El comte de Romanones ha estat aquesta tarde a la Presidencia, rebent les visites dels ex-ministres senyors Equilior i García Prieto.

Madrid 12: de 1 a 3 matinada

L'ensenyament religiós a les escoles

Augmenta la campanya de les dretes contra el projecte del govern de que no sigui obligatori l'ensenyament de la doctrina en les escoles.

Els missatges de protesta arriben a cent a casa del senyor Romanones.

Per lo que atany a les esquerres, se prepara, segons sembla, una contundent resposta a l'atac que dirigeixen els elements clericals, organitzant mitings a Madrid i provincies.

En Romanones ha dit aquesta tarde que no'l portaràn a un lloc determinat ni les esquerres ni les dretes, sinó que, tranquil i serè, adoptará la solució que'l seu dever li marqui, lamentant al mateix temps que una qüestió tant senzilla apassioni tant els ànims d'uns i altres.

Lo d'Estropajosa

El senyor Romanones ha prgat als periodistes, s'abstinguin demá de fer tota informació, especialment gràfica de l'acte de rebre a la comissió de senyores católiques que anirán a protestar del projecte del govern sobre l'ensenyament religiós, oferint, en canvi, sebre'ls després de l'entrega del missatge, facilitant tota l'informació que demanin.

En García Prieto

El senyor García Prieto ha conferenciat extensament amb el comte de Romanones.

Se concedeix importancia an aquesta entrevista.

Vista la crisi obrera de Melilla, ont més de 600 obrers están sense feina, passant una vida anguniosa el petit comerç, el govern se proposa dictar unes mides sobre l'acord de la Cambra de Comerç de aquella ciutat, a qual efecte el general Jordana enviará informe.

L'Academia d'Historia

L'Academia d'istoria ha celebrat sessió extraordinaria.

Informació de l'estranger

Esmena a la llei de pressupostos

París. — A la Cambra dels Diputats, en la sessió d'aquest matí, s'ha aprovat amb l'objecte de protegir l'estalvi francès, una esmena a la llei de pressupostos prohibint obrir cases de banca o establiments similars a tots els que hagin sigut condemnats per robo, estafa, abús de confiança, falsetat o fallida.

El rei a París

París. — «Le Petit Journal», en un despatx de Bayona, assegura que'l rei don Alfons XIII vindrà aviat a París per a imposar a M. Poincaré el Toisó d'Or.

La malaltía den Josep Santo

París. — «Le Journal» publica un telegrama del seu corresponsal a Roma acullint el rumor de que'l Papa ha sofert un atac d'hemiplegía al costat dret.

Se diu que té la gorja i la llengua parcialment paralitzades.

Mès del rei a París

París. — Seguexi donant-se com a segur que'l rei d'Espanya vindrà an aquesta capital del 15 al 20 de maig, per a concedir al president de la República la disinció del Toisó d'Or.

La guerra dels Balkans

Barca que naufraga

París. — Els diaris publiquen un despatx de Cetinia donant compte de que al llac de Scutari ha naufragat una barcá en la que anaven 68 montenegrins, entre ells varis soldats, negant-se tots.

El bombardeig d'Andrinópolis

Noticies de Viena diuen que Andrinópolis fou bombardejat furiosament.

serbis cobrinen la ciutat i els forts de proLes noves pesses de sitj pdortades pels jectils.

Els turcs intentaren una sortida; peró foren rebutjats.

Vint oficials i 400 soldats foren fets presoners pels búlgars.

Durant la sortida, part d'una companyía turca volgué entregar-se.

Peró l'altra part se oposá, i els que disitjaven entregar-se foren morts per sos companys.

Els búlgars s'apoderaren del fort d'Heitanturia.

EL HOGAR Y LA MODA

es el periódic més económic del món

Per 2 RALS AL MES, dona

Un número setmanal d'«El Hogar y la Moda»
» » de «Novela» moral y interessant
» » de «Diccionario Enciclopédico»
» » de «Historia de España»
Entre Periódic, Novela, Diccionari, y Historia

16 quaderns al mes per 2 rals

¡64 planes de lectura setmanal pera la familia! «El Hogar y la Moda» dona, ademés,

PATRONS TALLATS

y dona, ademés, bonics y práctics

REGALS MENSUALS

consistents en máquines de cosir, vaixelles, talls de trajo, pesses de tela, etc., a que poden optar tots els suscriptors.

¡Tot pels 2 rals al mes!

Ompli V. l'adjunt cupó y envihi! a la

SOCIETAT GENERAL DE PUBLICACIONS

Diputació, 211.—BARCELONA

que li enviará a l'acte unes mostres de franc a casa seva.—Hi hà que advertir que'ls que's suscriguin ara podrán comensar a coleccionar totes les obres desde'l quadern primer.

D. _____ *que viu*

a _____ *provincia de* _____

carrer _____ *n.º* ____ *pis* ____

desitja rebrer unes mostres de franc de **El Hogar y la Moda** *y és seva Biblioteca.*

Successos

ACCIDENT DEL TREBALL

En el Dispensari de Sant Andreu fou curat Pascual Lucià Latorre, de 20 anys, per presentar algunes cremadures que's causà a la línia del Nort, de qual Companyía es empleat, al càure-li a sobre l'aigua bullenta que caigué d'una locomotora.

LLADROCINI

En el carrer de Sant Pau fou detingut Llucià Galo, de 52 anys, per haver prés vint pessetes de la butxaca d'una dona que passava per dit carrer.

També fou detingut a la Plaça del Beat Oriol, Gonsal, Escalada, per haver-se apoderat d'una caixa de genres que conduía un carro en el carrer de la Boquería.

INTOXICACIO

El noi Rafel Sopena, que viu en el carrer de les Moles, nombre 22, entressol, se begué una petita quantitat d'essencia de trementina i sofrí els efectes de la intoxicació.

L'auxiliaren a la Casa de Socors de la Ronda de Sant Pere.

ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Avui dimecres benefici del mestre Bellezza: Estrena a Espanya de l' ópera cómica en tres actes, «El capitán Fracazza», obertura de «Frichutz», Weber, i de «Taunhauser», Wagner. Dijous, tarde, matinée extraordinari. Nit: benefici de Janka Chaplinska. Detalls per cartells. Dissabte i diumenge, últimes funcions de la temporada. «La princesa del dollar».

Nota: Queda obert en la Comptaduría del eatre l' abonament a la vinenta temporada de Primavera,

TEATRE CATALA ROMEA

Avui a dos quarts de deu, nit, «Rosa i Rosita», i la comedia en 4 actes «La fierecilla domada». Demá dijous, tarde, gran matinée a preus económics. Dues comedies en 2 actes, «Las cosas de la vida» i «Trampa y cartón». Divendres benefici de Joaquim Pacheco. «Petit café», 3 actes. Estrena de «Fortuato», S. i J. Alvarez Quintero i «De verde esperanza», de Portusach i Castellví. Se despatxa en Comptaduría. .

TEATRE TIVOLI. — Avui dimecres, tarde, a les 5. Butaca, 70 céntims; entrada, 0'25. Vermouth preciós, Primer «La reina Mimí». Según Exit colossal «La veda del amor» Nit a les nou Programa sens igual. Primer «La reina Mimí». Según Estrena a Barcelona de la sarçuela en un acte i dos quadres, dels senyors Lopez Silva i Pellicer, música dels mestres Valverde i Foglietti «El arroyo», de grandiós éxit en el teatre Apolo de Madrid, havent obtingut el primer premi en el concurs d'obres teatrals, Tercer Exit colossal «La veda del amor» Demá dijous, tarde, a les quatre, grandios matinée de Moda a preus económics.

Teatre Novetats

Gran Companyía còmico-lírica Enric Lacasa i Julià Vivas. Ultima setmana. Avui dimecres, tarde, a les cinc, gran matinée. Primer «Las musas latinas». Según «Los cadetes de la reina» Nit a un quart de deu: Benefici de la genial primera tiple cómica

Blanca Suárez

Primer: «Los granujas», Según «Los cadetes de la reina». Tercer Estrena del passet cómic líric ballable «La diosa Venus», escrit expresament per a la beneficiada; amb la qual cantará varis couplets i balls gitanos. Quart «El Pipiolo», creació de Blanca Suarez. Dijous tarde, matinée extraordinari, últim dijous. Divendres, benefici de la primera tiple Candida Suárez.

Teatre Nou

Avui dimecres, tarde a les quatre. Entrada, 10 céntims. «Molinos de viento». A les 5. Entrada, 0'25. Primer «Er cabezota». Según «La veda del amor». Nit, a un quart de deu; Entrada, 0'35. El millor cartell de Barcelona. Primer «El amigo de papà». Según «Los cadetes de la reina» Tercer «La veda del amor». Aquesta setmana «La reina Mimí».

Gran Teatre Espanyol

Ricard Calvo. Avui, a un quart de deu. nit: ENTRE BOBOS ANDA EL JUEGO de Rojas. Demá, tarde, funció a preus populars. Nit, benefici Ricard Calvo. «Los amantes de Teruel» i lectura de poesíes.

Gran Teatre Soriano

Companyía CAPSIR. Directors, Vega i Roselló. Avui dimecres, nit, a un quart de deu. Entrada general, 30 céntims. Primer «El contrabando». Según Repressa «La corte de Faraòn». Tercer L'exitàç del dia

LAS MUSAS LATINAS

Demá dijous, tarde, gran matinée. Nit, gran festival organitzat pels aficionats de Barcelona en honor dels colosos del toreig LOS GALLOS que assistiràn a la representació amb llurs quadrilles, Programa magnífic. Divendres, a la tarde, sensacional reaparició de

RAQUEL MELLER

que's despedirà del públic de Barcelona amb cinc úniques funcions. Se despatxa en Comptaduría, Aviat «El muñece de nieve».

Teatre Apolo

Avui dimecres, assaig de «La abadía de Castro», que's posará el dijous a benefici de don Joan Delor. Dissabte: El drama «Aventuras de Sherlock Holmes», «El perro fantasma».

FRONTO COMTAL

Dos grans partits pera a avui a les quatre i quart;
Entrada, 1'50 ptes.

Saló d' "Autos-Aeros-Ciclos" i Sports

Turó Park, baix l' alt patronat d' honor de S. M. Alfons XIII rei d' Espanya i del Reial Automóbil Club de Catalunya, obert del 15 de març al 10 de abril de les 10 del matí fins les 7 de la tarde. Agafeu ferro-carril Sarriá a Bonanova. Entrada 50 céntims. Tots el dies conçerts amb orquestra i amb artistes de primer ordre. Música clàssica, demostracións, conferencies diaries pel professor Naudin, de París. del telégraf I teléfon sense fils, telemecánica, radiografía. Estació de demostració sense fils, prenent telegrames a 2,000 kilómetres. Publicació diaria dels telégrames Atraccions diverses

Concerts

Palau de la Música Catalana

Divendres, 14 març, vespre: VI CONCERT DE QUARESMA.

Joan Manén

i Orquestra Simfónica de Barcelona

Mestre director J. LAMOTE DE GRIGNON. ANDREUA FORNELLS, soprano. Programa: GLUCK, BEETOVEN, LAMOTHE. Cançons amb orquestra i «Poema romántic», MANÉN i DUKAS.

Localitats: Magatzem de música. casa Dotesio, 1 i 3, Portal de l'Angel. Condicions especials pels socis del Orfeó Catalá, de 10 a 12 nit en el local social Durant el dia reb encárrecs al conserje, Teléfon, 20.

ALCAZAR

Gran Café Concert. Restaurant de primer orde. Sarsuelas alegres. Continuament Grans Debuts.

Gran Edén Concert

Music-Hall parisien. Tots els dies
MARIA CAMPI
LA GOYITA i ROSITA GUERRA

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Mendizàbal Music-hall

Mendizábal, 11.

Concerts tarde i nit. En els intermedis grans balls de societat, per un celebrat quintet.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GINJOL, 3

Nit: Gran éxit de tota la Troupe.

Cinematógrafs

SANT PAU, 85 **DIANA** **CINES** ARIBAU, 4 **ROYAL**

Entrada general i butaca platea. 10 céntims Preferencia. 20

Avui dimecres, excelent programa, estrenes. «Madre desgraciada», 925 mts., Ambrosio, «El triunfo de la muerte», 800 mts., Continental, darrer dia del èxit Nordisk de 1000 mts. «Una intriga en la corte X», últim dia «Josefina vendida por sus hermanas», 825 mts., Pathé, «Carta desgarrada», «Los siete años de presidencia», «El poder del padre» i altres varies. Demà dijous, dia extraordinari. 5 estrenes, 5, entre ells «Sacrificio de amor», 825 mts., Pathe, «Una intriga en la corte», 925 mts., Cines, «El abrigo de pieles», 500 mts., Film d'Art.

Gran saló cine Doré

Avui dimecres hermós programa de películes i

5 Colossals Atraccions, 5

D'ANSELMI. imitador d' animals i veus humanes, MARGUERITTE DE DENAIN, hermosissima gimnasta, TRIO OBIOL amb la seva nina mecánica, nombre presentat amb gran luxe, ANGELINA i ENRIC, amb el seu treball creació séva.

Dijous, sensacional debut

Germanes Gómez

acróbates, alambristes, ballarines i cançonetistes.

Aviat aviat

Pilar de Vigne

The Gustinos

DIORAMA

Avui dimecres, dues estrenes: «Artenio agente de policía», «Sultán por una hora», «Por el camino más largo», «Bien por mal». «Una intriga en la corte de X», 1,000 mts., «Dante y Beatriz», 900 mts.

Pacto de D. Juan

Excelsior

Cine de Moda. (Corts 544 Xanfrá Villarroel.

El més selecte dels programes. Tots els dies feiners tarde i nit i les nits de dies festius. regals al públic per sorteig de un décim de la Lotería Nacional Avui dimecres, dia de Moda, precioses estrenes, i entre ells el de llarg metratje «El traidor», Aquila. darrer dia de les pel-lícoles de llarg metratje «Una intriga en la corte de X», Nordisk, «Las sombras de la noche», «Vendida por sus hermanas». Demá dijous, estrena de «Una intriga cortesana», Cines 900 mts., que pel seu argument i rica presentació 's pot asegurar que será un gran éxit. Quatre estrenes de llarg metratje, 4

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, boullaibaise. Dissaptes menú corrent vegetariá.

Botlletí comercial

11 Març de 1913

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'89	.....
— xec	27'41	.....	27'39
París, xec	...	...	5'45
Madrid y plaça, a 8 d/v.	.....	0'39	.....

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1903 serie A	87'15	.....	.....
— — — — B	84'90	.....	.....
— — — — C	84'80	.....	.....
— — — — D	...	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — — G. H.	87'80	...	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A	101'70	.....	.....
— — — — B	101'45	.....	.....
— — — — C	101'40	.....	.....
— — — — D	101'20	.....	.....
— — — — E	101'20	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A	94'00	.....	.....
— — — — B	...	.....	.....
— — — — C	94'00	.....	.....
— — — — D	93'75	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
Títols Deute n. 1903-4-5	93'87	.....	.....
— — — 1906 A B C	94'75	...	.....
— — — 1907	..	94'50	94'75
— — — 1910	.....	94'50	94'75
— — — 1912	...	93'00	93'50
— — Maig 1899 Ensxe.	.....	92'50	93'00
— — Abril 1907, Ensxe.	.....	.....	.....
— — Reforma 1908	.....	93'25	93'50
— — Mun. de Sarrià	.. ..	99'75	100'25
Empréstit Diputació Prov.	.....	102'00	102'50
Port de Melilla y Xa arines	.....	107'25	107'75

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar	77'25	.....	.....
— Villalba a Segovia	...	83'75	84'00
— esp. Alm. Val. Tar	93'52	93'65	93'85
— Osca a Fr.ª alt. lín.	92'62	92'65	92'85
Mines Sant Joan Abadesses	.....	79'50	79'75
Tarragona a Barc. y Fransa	55'75	55'75	55'85
Madrid, Sarag. Alic. serie A	.....	105'00	105'50
— — — B	.....	101'50	102'00
— — — C	92'37	92'25	92'50
— — — D	92'37	92'35	92'65
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda	54'50	54'50	54'75
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	...	60'50	61'00
— — adherides	75'87	75'75	76'00
Med. Zam. Or. Vigo, em. 1830	48'75	49'50	49'00
— — — 1833	.....	49'50	49'00
— — serie G y H	...	76'50	77'00
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres, Port., serie 1.ª	.....	101'50	102'00
— — — 2.ª	.....	.....	.....
— — — 3.ª	.....	91'50	92'00
— — totsels cent. imparts	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	101'50	102'00
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies	...	96'00	95'50
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext	.....	93'50	94'00
— Barc. Elec.	.....	.....	.....
—	.....	89'50	90'00
Companyia Transatlántica	...	93'25	93'75
Canal d Urgell	.....	79'00	79'50
Soc. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
—	.....	.....	.....
Comp. Gen. Tab. de Filipines	.....	100'50	101'00
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— preferents	.....	93'00	93'50
Port de Barcelona, emp. 1905	.....	.....	.....
— — — 1903	.....	.....	.....
— — Circul. 1909	.....	.....	.....
— — — 1910	.....	.....	.....
— — — 1911	.....	.....	.....
— — — 1912	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	.....	.....
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre	.....	93'00	93'50
Societa Catalana Gas	.....	.....	.....
Foment Obres y Construc	.....	97'25	97'75
Comp. Cotxes y Automóbils	.....	98'75	99'25
Siemens Schuckert, Ind. Elec	.....	98'75	99'25
Societat Valenciana Elec	.....	100'50	101'00
Navegació y Industria	.....	92'00	92'50
Societat Carbons de Berga	.....	95'25	95'75

Accions

	Oper	QUEDA Diner	Paper
Banc de Barcelona	64'50	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes	.. ..	.....	.....
Catalana General de Crédit	...	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil	45'50	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.. .	...

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ *Rambla del Mitx, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior. fi de mes	.....	.....
Alcanís, fdem	98'55	98'55
Nords, fdem	104'60	104'60
Orenses fdem	.....	.....
Colonials, fdem	.....	.....
Andalusos, fdem	.....	.....
Cotons	N'D.	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde

Interior, fi de mes pròxim	.....	.....
Alacants, fdem	98'55	98'60
Nords, fdem	104'70	104'75
Orenses, fdem	.....	.....
Colonials, fdem	.....	.....
Andalusos, fdem	.. ..	59'50
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N'D	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	8'00 p. 8'30
Isabels	11'00 —
Unses	8'20 —
Or de quatre duros	7'85 —
Orde un y dos duros	7'00 —
Dollars	11'00 —
Lliures esterlines	27'10 ptes.
Francs	8'10 p. 100
Marcs	132'25 —

Borsa de Madrid

Interior comptat	84'20
— 15 de mes	.....
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	.....
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	451'00
Accions Tabacalera	291'00
Riu de la Plata	.....
Sucrera preferenta	.....
— ordinarias	.....
— obligacions	79'25
Francs	109'20
Lliures	27'32

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

LIVERPOOL, 10 *de març*

	Anterior Tanca	Obre	Avui 2.ª	3.ª	Tanca
Disponible	6'74	....	....	6'78	....
Febrer-Mars	6'48	....	....	....	6'52
Mars-Abril	6'47	6'49	6'50	6'51	6'52
Abril-Maig	6'47	....	....	....	6'52
Maig-Juny	6'47	6'49	6'50	6'50	6'51
Juny-Juliol	6'45	....	....	....	6'49
Juliol-Agost	6'42	6'44	6'45	6'45	6'46
Agost-Setembre	6'34	....	....	...	6'37
Setembre-Octubre	6'22	....	....	....	6'25
Octubre-Novembre	6'15	6'17	6'17	6'17	6'18
Novembre-Desembre	6'12	...	....	....	6'15
Desembre-Janer	6'11	N.	....	....	6'14
Janer-Febrer	6'10	....	....	....	6'13

ALEXANDRIA, 10 *de març*

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Maig	9'90	9'92	9'92
Juliol	10'00	10'00	10'02

NOVA YORK, 10 *març*

	Anterior Tanca	Obre	Avui 2.ª	Tanca
Disponible	12'40	....	....	12'40
Mars	12'12	12'19	12'15	12'19
Maig	11'83	11'88	11'87	11'91
Juliol	11'79	11'81	11'80	11'84
Agost	11'87	.....	....	11'75
Setembre	11'42	.....	.....	11'49
Octubre	11'37	11'42	11'42	11'44
Novembre	N.	.....	.....	N.
Desembre	11'39	...	....	11'46

NOVA-ORLEANS, 10 *de març*

	Anterior Tanca	Avui 2.	Tanca
Disponible	12'3 8	....	12'3/8
Mars	12'18	12'24	12'29
Maig	12'06	15'09	12'15
Juliol	12'02	12'05	12'10
Agost	11'80	....	11'88
Setembre	11'52	.....	11'58
Octubre	11'42	11'45	11'49

Arribades als ports dels Estats-Units 19,000 balas en 1 dia, contra 40,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas	198 a 200	191 a 193	188 a 189
Altres ports	... a ...	189 a 191	186 a 188
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas	185 a 187	183 a 183	000 a 000
Altres ports	183 a 185	180 a 182	000 a 000

Productes enològics (marca Enol)

Informació de la casa KEGELS I VILA, *Rambla de Catalunya, 32.—Barcelona*

15 de febrer

	Per 100 ks. bultu d'origen	Detall — el kilo
Acid cítric (caixes de 50 k.)	470	4'90
Acid sulfurós anhidre	....	....
Cilindre de 10 k.	....	2'00
— de 25 k.	....	2'55
— de 50 k.	....	2'20
— de 100 k.	....	2'10
Acid tartàric (caixa 100 k.)	360	4'00
Amiant pols per a filtre	400	5'00
Carbó decolorant pasta	100	1'00
Carbonat de potassa químicament pur	200	2'50
Celulosa per a filtre	275	3'50
Clarificant per a ví negre	175	2'00
— — blanc	200	2'50
Cola de Russia Salianski	...	40'00
— de Xina fideus	...	12'00
Filtrolina	150	2'00
Fosfat amònic	160	2'00
— bicálcic	70	0'80
Gelatina fina «plata»	450	5'00
— plaques «medalla d'or»	135	1'50
Metabisulfit de potassa pur	120	1'75
Osteocola Coignet	200	2'25
Tanine extra a l'éter	750	8'00
— — alcohol	650	7'00
— — en agulles	650	7'00

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. RAMÍS. *Dia 10 març*

Els 100 kilos, fóra consums

Andalús, nou	de 117'40 a 121'75	pessetes
Baix Aragó	de 165'25 a 182'70	—
Borges	de 143'50 a 165'25	—
Tortosa	de 139'25 a 159'70	—

Mercat en ordenancia a l'alsa

Estació del Bogatell: Existencia .... 5 vagons
— — Arribades .... 0 —

OLIS REFINATS

Encaixes de 6 bidons de 4 litres

Regás, extraverge	8'50	pessetes cada un
— Superfi	7'50	— —
La Trompeta	6'50	— —

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 10 *març*

Café (good average)	Obre	Tanca
Mars	74'25	73'75
Maig	74'50	74'00
Juliol	75'25	74'75
Setembre	75'75	75'50
Desembre	75'25	74'75
Sostingut.		

NOVA-YORK, 10 *març*

Café (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Mars	.....	11'92
Maig	.....	12'17
Juliol	.....	12'23
Setembre	.....	12'37
Sostingut.		

PARÍS, 10 *març*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
4 Mars	32'00	32'00
4 Maig	32'50	32'50
Juliol-Agost	32'62	32'62
Sostingut.		

HAMBURG, 10 *març*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Mars	10'10	....
Maig	10'25	....
Agost	10'55	....
Oct-Nov-Des	10'25	....
Janer 1914	10'40	....
Sostingut.		

LONDRES, 10 *març*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	10'2 1/4	10'2 1/4
Agost	10'5	10'5
Calma.		

LLANA

HAVRE, 10 *març*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Mars	194'00	00'50
Calma.		

METALLI

HAMBURG, 10 *març*

COURE	Obre	Tanca
Maig	133'00	....
Setembre	133'25	....
Sostingut.		

HAVRE, 10 *març*

Tellicherry	Obre	Tanca
Mars	57'00	....
Maig	58'00	....
Septembre	59'75	....
Desembre	60'75	....
Calma		

ALCOHOL

París	Tanca
Juliol-Agost	42'50
3 Octubre	42'00
Sostingut.	41'50

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BONET Y TRAVESSA, *classe Antic Born, 11.*

Dia 10 març

Preus per 100 kilograms franc envás y estació o nau de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 azoe	.....
Sulfat ferro cristallisat	34'00
— — pols	6'50
— — cristallisat per 10 tonalades	7'00
— — pols — 10 —	.....
— amònic 20/21 azoe	.....
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/55 per 100 potassa pura	42'50
Sulfat potassa 90/95 equivalent a 50/55 per 1000 potassa pura	25'50
Superfosfat cals mineral 15/18 per 1 0 acid fosfòric soluble	29'50
Superfosfa cals mineral 15/18 per 100 acid fosfòric soluble	7'00
Superfosfat cals mineral 15/18 per 100 acid fosfòric soluble	8'40
Superfos atcal ossos 15/18 per 100	9'00
Escories Thomas 15/18 per 100 àcid os òdic soluble	11'50
Kainita 12/14 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 98/100 pureza	87'50
Sosa en sacs de 40 kilos; el sac	22'00
— — — 20 — —	7'25
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	9'75
	11'50

Societats y Ferrocarrils

TRAMVIA O FERROCARRIL ECONOMIC DE MANRESA A BERGA

Productes del mes de febrer:

1912 (kilómetres explotats, 72)	Pessetes 181,284'08
1913 (kilómetres explotats, 72)	Pessetes 119,925'57
Diferencia en menos en 1913	Pessetes 17,721'02

Productes desde primer de janer al 28 de febrer:

1912 (kilómetres explotats, 72)	Pessetes 215'920'70
1911 (kilómetres explotats, 72)	Pessetes 241,551'42
Diferencia en menos en 1913	Pessetes 25'729'72

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 20. - BARCELONA

Negociem els cupons del Deute Interior i amortizable 4 per cent venciment 1 d'abril próxim.

Ateneu Pi y Margall

DE LA BARCELONETA

Hores de visita al Dispensari Mèdic públic gratuit

Nas, gorja y orelles, a cárreg del doctor Francisco Moreu, tots els dilluns y dimecres, de 6 a 7 tarde.

Malalties de nois, a cárreg del doctor Mn. Roig y Roig, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 9 a 10 del matí.

Medicina general, a cárreg del doctor Lluis G. Nogués y Gurri, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 7 a 8 tarde.

Cirugia y malalties de la dóna, a cárreg del doctor Jt. Vicedo Bonmatí, tots els dimars, dijous y dissabtes, de 6 a 7 tarde.

Malalties dels ulls, a càrrec del doctor Lluis Bonet Comajuncosa, tots els dimars, dijous y dissabtes, de set a vuit tarde.

Assistencia a parts, a cárreg de la professora donya Isabel Rabasa Bofill, tots els dijous y dissabtes, de 11 a 12 del matí.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors, desde'l 3 per 100 anyal, en llotres, propietaris, industrials y comerciants desde'l 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usufruits y parts indivises, y sobre generos, pianos carruatges y tota garantia que convinguti. Rambla de Santa Monica, 4, entressol.

Gramofons i discs

COMPRA, CANVI i LLOGUER
New-Phono. - Ample, 35, Barcelona

Perllongació de l'existencia

RETRASSAR LA VELLESA Y LA MORT: VISTA-RICA

Demani vostè en farmacies, drogueries y cafés el sens rival aperitiu tónic-estomacal y fortificant Vista-Rica o am aquesta Institució el notable llibret «HABLA EL MAESTRO» y gosará de bona salut, sense metges ni medicaments y el malalt se veu aviat lliure de la malaltia, indisposició o dolencia. D'aquest preciat notable estudi eminentment práctic bueda un reduit nombre d'exemplars que s'entregaran gratis als primers solicitants.— *Providencia*, 61, «LA SALUD», Barcelona.

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 78, entressol, primera

Esquelas mortuories

SE REBEN

A l'Administració fins a les deu de la nit

A l'imprempta fins a les dues de la matinada

PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

Obsequi d'EL POBLE CATALÁ als seus llegidors

Cupó de llibres

Desitjant el nostre diari facilitar als seus llegidors l'adquisició d'obres catalanes a preus excepcionals, ha decidit oferir-los de tant en tant lots de llibres mitjansant cupons.

El primer lot que oferim als nostres llegidors está format per les obres següents:

LA LLETRA VERMELLA, novela americana, de Nathaniel Hawthorne, *traducció catalana de* A. Rovira y Virgili.
LA REPRESENTACIÓ PROPORCIONAL EN EL SUFRAGI UNIVERSAL, per A. Rovira y Virgili.
LA PENA DE MORT, per Gabriel Alomar.
DISCURS A LA JOVENTUT, per Jean Jaurès.

Aquestes obres valen en les llibreries, en suma, **5'20 pessetes.** Presentant aquest cupó a l'Administració d'*El Poble Català*, s'entregaràn per **1'50 ptes.**